

TRABZON VALİSİ HAZİNE DÂRZÂDE SÜLEYMAN PAŞA'NIN MUHALLEFÂTI

Yunus ÖZGER*

ÖZET

Samsun'un en tanınmış aileleri arasında yer alan Hazinedârzâdelerden olan Süleyman Paşa, XIX. Yüzyıl başlarında Osmanlı Devleti'nde önemli hizmetlerde bulunmuştur. Onun en önemli vazifelerinden birisi, Trabzon Valiliğidir. Bu süre boyunca Süleyman Paşa, bir yandan Ruslara karşı yapılan mücadelede yer alırken, diğer yandan Tuzcuoğlu Memiş Ağa gibi bir kısım ayân isyanları ile uğraşmıştır. Memuriyeti süresince önemli bir servet de edinen Süleyman Paşa, Samsun, Çarşamba ve Bafra gibi şehirlerde çeşitli mülkler almıştır. Bu çalışmada Süleyman Paşa'nın kısa bir hayat hikâyesi verildikten sonra, muhallefât defteri değerlendirilmiş ve böylece XIX. yüzyıl başlarında bir Osmanlı valisinin sosyo-ekonomik durumu ortaya çıkarılmıştır. Defterin içeriği ekte sunulmuştur.

Anahtar kelimeler: Süleyman Paşa, Muhallefat, Trabzon, Samsun

Süleyman Paşa'nın Hayatı

Osmanlı İmparatorluğu'nda çeşitli dönemlerde, toplumda nüfuz sahibi aileler ortaya çıkmıştır. Köylere dayanarak, arazi ve çiftlikler yoluyla zenginleşen bu zümre, XVI. yüzyılın ikinci yarısından itibaren ayân ve eşrâf olarak anılmaya başlamıştır. XVII. ve XVIII. Yüzyıllarda ülkenin içinde bulunduğu sosyo-iktisadi durum ve asayişin temini hususunda görülen aksaklıklar, bu aileleri daha da etkili kılmış ve devlet onların gücünden istifade

---

* Yrd. Doç.Dr. Bozok Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü. YOZGAT

etme yoluna başvurmuştur.²⁵¹ Trabzon ve çevresinde de Tuzcuoğulları, Kalcı-oğulları ve Şatırzâdeler gibi birbirleriyle akraba olan aileler, ayân olarak et-kin rol oynamışlardır.²⁵² Bunlardan başka bölgede söz sahibi olan diğer bir aile de Hazinedârzâdelerdir.

Aslen Ordu yöresinden olup,²⁵³ daha sonra Samsun'a yerleşen Hazinedârzâdeler, uzun süre bu sancak ve çevresinde mültezimlik vazifesinde bulunarak, kısa sürede Samsun'un en güçlü aileleri arasında yer almışlardır. Ailenin *Hazinedârzâdeler* olarak anılması, bu aileye mensup Süleyman Paşa'nın²⁵⁴, Canik bölgesi mültezimi Hacı Ali Paşa'nın²⁵⁵ hazinedârlığını yapma-sından dolayı olmuştur.²⁵⁶

Henüz Trabzon valisi ve *paşa* olmadan önce, devletin çeşitli kademelerinde görev yapan Hazinedârzâde Süleyman Ağa, 1809 yılında Canik bölgesi muhassıllığını üstlenmiştir.²⁵⁷ Kafkas cephesinde Rus hareketliliğinin artması nedeniyle, Karadeniz sahillerindeki birçok ağanın sefere tayin edilmesi üzerine, Hazinedârzâde Süleyman Ağa da Gönnye sancağına tayin olunmuş-tur. 1810 yılında Rusların Karadeniz sahilindeki Faş kalesine kadar ilerlediği sıralarda, Trabzon valiliği, Mehmet Şerif Paşa, Halil İbrahim Paşa ve Çar-hacı Ali Paşa arasında el değiştirmiş ve bunlar Faş kalesinin Rusların elinden kurtarılması için mücadele vermişlerdir. 28 Ekim 1810'da Çarhacı Ali Paşa'nın hem valilik hem de vezirlikten alınması üzerine, Hazinedârzâde Süleyman Ağa, Trabzon mütesellimliğine getirilerek

²⁵¹ Yücel Özkaya, "XVII. yüzyılın İlk Yarısında Yerli Ailelerin Ayânlıkları Ele Geçirileri ve Büyük Hanedanlıkların Kuruluşu", *Belleten*, XLII, Ekim 1978, sayı 168, Ankara 1978, s.665.

²⁵² Yücel Özkaya, "XVIII. Yüzyılda Trabzon'un Genel Durumu", *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Birinci Tarih Boyunca Karadeniz Kongresi Bildirileri 13-17 Ekim 1986*, Samsun 1988, s.136; Melek Öksüz, "XVIII. Yüzyılın İkinci Yarısında Trabzon'da Ayân, Eşki-ya ve Göç Sorunları", *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, cilt 5, sayı 1, Erzurum 2005, s.174.

²⁵³ Hazinedâr-zâdeler, Bucak (Ordu) sancağına bağlı Aybasdı kazası hanedanlarından. Bunun için bkz. *Başbakanlık Osmanlı Arşivi (BOA.)*, *Dahiliye Nezâreti Mektubî Kalemi (DH. MKT)*, nr.1311/83; *BOA. Sadâret Mektûbî Umum Vilâyât, (A.MKT. UM)*, nr.289/29.

²⁵⁴ Hazinedârzâde Süleyman Paşa hakkında yapılan önemli bir çalışma için bkz. Mehmed Beşirli, "XIX. Yüzyılın Başlarında Karadeniz Bölgesi ve Âyan- Devlet Perspektifinden Trabzon Valisi Hazinedârzâde Süleyman Paşa", *Trabzon ve Çevresi Uluslararası Tarih- Dil- Edebiyat Sempozyumu 3-5 Mayıs 2001*, Cilt 1, Trabzon 2002, s.327-343.

²⁵⁵ Canikli Ali Paşa hakkında geniş bilgi için bkz. Rıza Karagöz, *Canikli Ali Paşa*, Ankara 2003.

²⁵⁶ Hazine-Dâr: Kıymetli kaplar, eşyalar, paralar ve malların konulduğu yeri idare ve muhafazaya memur olan görevliler demektir. Ayrıntılı bilgi için bkz. M. Emin Yolalıcı, *Samsun Eş-râfından Hazinedâr-zâde Es-Seyyid Abdullah Paşa'nın Terekesi*, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Yayınları, Samsun 1987, s.14.

²⁵⁷ Süleyman Ağa, dergâh-ı 'âli kapucubaşı rütbesiyle bir çok defa Canik sancağı muhassıllığı görevinde bulunmuştur. Bkz. Beşirli, "Trabzon Valisi Hazinedârzâde Süleyman Paşa", s.331.

kendisine Faş kalesini kurtarma görevi verilmiştir.²⁵⁸

Bölgede huzursuzluğun yoğunlaştığı bir dönemde, Hazinedârzâde Süleyman Ağa, özellikle Sürmene, Of, Rize ve Gönnye’de zuhur eden eşkıyalığın önünü alabilmek amacıyla 1811’de vezir rütbesiyle Trabzon’a vali olarak atanmış ve *paşa* olmuştur.²⁵⁹

Süleyman Paşa bir yandan Ruslar’a karşı bölgeyi korumaya çalışırken, diğer yandan da yöredeki isyanlarla uğraşmıştır. Valiliği döneminde en çok uğraştıran iç mesele, bölgenin önde gelen ayân ve eşrafından Tuzcuoğlu Memiş Ağa’nın isyanı olmuştur.²⁶⁰

Memiş Ağa’nın isyan etmesinde birçok etken bulunmakla beraber, Süleyman Paşa ile olan nüfuz mücadelesi de bunu tetiklemiştir. Önceleri Rize ayânı olan Memiş Ağa, kapucubaşılık ile Faş kalesi muhafızlığına atandığı ve şark muharebelerinde faal bir rol oynadığı sırada, Hazinedârzâde Süleyman da aynı rütbe ile Canik muhassılı ve Şarkî-karahisar voyvodalığı görevini yürütmekteydi. Bazı görevlerde birbirleriyle halef-selef olan bu ikiliden, Hazinedârzâde Süleyman’ın birden bire Trabzon’a vali olması, Memiş Ağa’nın da Trabzon valisinin nüfuz alanında kalması, üstelik elinden kapucu-başılık rütbesinin alınması, aralarındaki rekabeti iyice artırmıştır. Etrafına topladığı kişilerle önü alnamaz hale gelen Memiş Ağa’nın Trabzon’u zaptetmesi üzerine, başkentten yardım istenmiş ve asilerin üzerine gidilerek 26 Ekim 1817’de Tuzcuoğlu Memiş Ağa yakalanıp, başı kesilerek İstanbul’a gönderilmiştir. İsyanın sona ermesiyle vali Süleyman Paşa oldukça rahatlamıştır. Ancak bir süre sonra şakîlerin diğer elebaşılıarı tekrar kıpırdanmaya başlamış ve Babıali bunun üzerine Süleyman Paşa’yı Şubat 1818’de Alaiye sancağına tayin etmiştir.²⁶¹

Süleyman Paşa’nın yerine Mehmed Hüsrev Paşa Trabzon valiliğine

²⁵⁸ Mehmet Bilgin, *Sürmene Tarihi*, Sürmene Belediyesi Kültür Yayınları, İstanbul 1990, s. 285–288; Aydın Güven, *Doğu Karadeniz Ayânlığına Kısa Bir Bakış*, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Basılmamış Master Tezi, Erzurum 1999, s.39; Beşirli, “Trabzon Valisi Hazinedârzâde Süleyman Paşa”, s.335.

²⁵⁹ Şakir Şevket, *Trabzon Tarihi*, haz. İsmail Hacıfettahoğlu, Trabzon Belediyesi Kültür Yayınları, Ankara 2001, s.192; Beşirli, “Trabzon Valisi Hazinedârzâde Süleyman Paşa”, s.339.

²⁶⁰ Tuzcuoğlu Memiş Ağa, halka borç para vermek suretiyle Rize ve Hopa taraflarının ayânı mevkisine yükselmiş, devlete itaatkar görünerek Gönnye sancağı muhafızlığına getirilmişti. Ancak para meselesi yüzünden Trabzon valisi Hazinedârzâde Süleyman Paşa ile anlaşamayarak isyan etmişti. Yapılan uzun mücadeleler sonrası Memiş Ağa 1817’de öldürülmüştür. Ayrıntılı bilgi için bkz. Şahabettin Tekindağ, “Trabzon”, *İA.*, XII/I, İstanbul 1993, s.465.

²⁶¹ Münir Aktepe, “Tuzcu-oğulları İsyanı”, *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Dergisi*, sayı 5-6, İstanbul 1953, s.23-30.

getirilmiştir.²⁶² Bu atama ile bölgeden uzaklaştırılmak istendiğini düşünen Süleyman Paşa, sağlığı bozulmuş olmasına rağmen yeni görev yerine ulaşmak için, çektiri denilen on çift kayıkla Moloz İskelesi'nden yola çıkmıştır. Ancak deniz yolculuğu onun nefes darlığı hastalığını daha da ilerletmiş ve Ünye'ye ulaş-tığında hastalığı şiddetlendiği için karaya çıkmak zorunda kalmıştır. Daha sonra Çarşamba'daki evinde istirahata çekilen Süleyman Paşa, orada vefat etmiştir. Ölümü akabinde Trabzon Vâlisi Mehmed Hüsrev Paşa, Hazinedârın muhallefa-tının zabtı için görevlendirilmiş,²⁶³ böylece sahip olduğu mal varlığı düzenlenen tereke defterine kaydedilmiştir.

Osman Paşa ve Abdullah Paşa adlı iki oğlu bulunan Süleyman Paşa'nın, Samsun ve Çarşamba'da inşa ettirdiği pek çok hayır kurumu bulunmaktadır. Bunlar arasında Medrese Camii ile Pazar Camii en önde gelenidir. Süleyman Paşa'nın mezarı, Samsun'un Çarşamba kazasındadır.²⁶⁴

Cesur, tuttuğu işi başaran ve cabir biri olarak kabul edilen²⁶⁵ Hazinedârzâde Süleyman Paşa'nın ölümü üzerine, çıkarılan irade-i seniyye doğrultusunda Alaiye Sancağı mutasarrıfı Osman Paşa, oradaki mal ve eşyalarını zapt ve tahrir etmiştir. Daha sonra serbevâbin seyyid İsmail Beğ yine irade doğrultusunda Çarşamba kazasına gönderilmiş ve diğer görevlilerle birlikte muharrir Mustafa Efendi kalemiyle, Paşa'nın muhallelâtı 19 Zilhicce 1233/20 Ekim 1818 tarihinde düzenlenmiştir.²⁶⁶

Süleyman Paşa'nın muhallelâta ya da terekesine geçmeden önce, bu defterler hakkında kısa bir bilgi vermenin faydalı olacağı düşünülmektedir.

Muhallefât Defterleri

Muhallefât kelime olarak muhalefin çoğulu olup, metrûkât ve tereke ile eş anlamda kullanılmaktadır. Muhallefât, ölen bir kimsenin geride bırak-

²⁶² Şakir Şevket, *Trabzon Tarihi*, s.192.

²⁶³ Mehmed Süreyya, *Sicill-i Osmanî* III, yayına haz. Ali Aktan, Abdulkadir Yuvalı, Metin Hü-lâgü, Sebil Yayınları, İstanbul 1996, s.103; Ahmed Cevdet, Süleyman Paşa'nın, Tuzcuoğlu Memiş Ağa'yı idam ettirerek ondan intikam aldığını ancak ondan sonra kendisinin de pek mutlu olmadığını ve olaydan birkaç ay sonra vefat ettiğini belirtir. Geniş bilgi için bkz. *Tarih-i Cevdet*, İstanbul 1301, XI- XII, s.20; Beşirli, "Trabzon Valisi Hazinedârzâde Süleyman Paşa", s.342.

²⁶⁴ Yolalıcı, *Samsun Eşrafından Hazinedâr-zâde Es-Seyyid Abdullah Paşa'nın Terekesi*, s.15.

²⁶⁵ Mehmed Süreyya, *Sicill-i Osmanî*, III, s.103.

²⁶⁶ Süleyman Paşa'nın muhallefât defteri İstanbul Başbakanlık Osmanlı Arşivinde, *Başbakanlık Osmanlı Arşivi (BOA.), Bâb-ı Defterî Başmuhasebe Kalemi Muhallefât Halifesi (D.BŞM. MHF)*, nr.13284/921numarada kayıtlıdır.

tığı ve mirasçılara intikal eden şeyler demektir.²⁶⁷ Tereke ya da muhalefât defterleri ise, bir kişinin ölümünden sonra borç ve alacakları dahil bütün mal varlığının, kassam adı verilen şer‘i memur tarafından tespit edilip cins ve fiyat açısından yazılıp mirasçılara dağılımını gösteren defterlerdir.²⁶⁸

Terekenin yazım işlerinin, terekenin bulunduğu yerde yapılması esas olup, bu hususta kassâm memurlarına, kâtip ve ehl-i hibre denilen bilirkişiler yardımcı olmaktadır. Terekeyi oluşturan kalemler, komisyon huzurunda cins ve çeşidine göre deftere kaydedilirdi. Her eşya ve malın değeri, o malların cari piyasa değerini iyi bilen dellâllar tarafından takdir edilir ve eşyaların altına yazılırdı.²⁶⁹ Kassâmlar taksim ettikleri terekeler karşılığında, resm-i kismet adı verilen bir harç alırlardı.²⁷⁰

Tereke defterleri, ölen kişinin medeni hali, aile yapısı, çocuk sayısı, mesleği, memuriyetleri, menkul ve gayrimenkul mal varlığı gibi özel bilgilerini ortaya koyduğu gibi; kullanılan ev eşyaları, araç-gereçler ve giyim kuşam malzemeleri yoluyla da dönemin sosyo-ekonomik ve sosyo-kültürel özelliklerini de sergilerler.²⁷¹ Bundan dolayı tanzim edildiği bölgenin folkloru açısından da büyük bir önem arz ederler.²⁷²

Hazinedârzâde Süleyman Paşa'nın Muhalefât Defterinin Değerlendirilmesi

Süleyman Paşanın muhalefât defteri, yukarıda özellikleri zikredilen klasik muhalefat defteri tarzında düzenlenmiştir. Burada şahsın sahip olduğu mal ve eşyalar, ilgili kalemlere ayrılarak ortaya konulmuştur.

Deftere genel olarak bakıldığında, Süleyman Paşa'nın şahsında, XIX. yüzyılda bir Osmanlı valisinin sosyal ve iktisadi statüsünü görebilmek mümkündür. Terekedeki çeşitlilik ile mal ve eşyaların yüksek değerli oluşu,

²⁶⁷ Şemseddin Sâmî, *Kâmûs-ı Türki*, I-II, İstanbul 1317, s.399; Hayreddin Karaman, *Mukayeseli İslam Hukuku*, I, İstanbul 1978, s.373; Yolalıcı, *Samsun Eşrafından Hazinedâr-zâde Es-Seyyid Abdullah Paşa'nın Terekesi*, s.8.

²⁶⁸ Ömer Demirel, “1700-1730 Tarihlerinde Ankara’da Ailenin Niceliksel Yapısı”, *Belleten*, LIV/211, Ankara 1990, s.945; İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Devleti'nin İlmiye Teşkilâtı*, Ankara 1965, s.121; Said Öztürk, *Askeri Kassama Ait Onyedinci Asır İstanbul Tereke Defterleri (Sosyo-Ekonomik Tahlil)*, İstanbul 1995, s.26.

²⁶⁹ Ömer Lütfi Barkan, “Edirne Askeri Kasamsına Ait Tereke Defterleri (1545-1659)”, *T.T.K. Belgeler Serisi*, III, sayı 5-6, Ankara 1968, s. 2.

²⁷⁰ Halil Cin, Ahmet Akgündüz, *Türk Hukuk Tarihi*, I, Konya 1989, s.233.

²⁷¹ Yunus Özger, “Bayburtlu Şair Zihni'nin Ölümü ve Tereke Defteri” *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, sayı 26, Erzurum 2004, s.218.

²⁷² M.Emin Yolalıcı, “XIX. Asrın Ortalarında Samsun Halkının Kılık-Kıyafetleri ve Kullandıkları Eşyalar”, *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Birinci Tarih Boyunca Karadeniz Kongresi Bildirileri 13-17 Ekim 1986*, Samsun 1988, s.223.

Süleyman Paşa'nın ekonomik olarak oldukça iyi bir seviyede bulunduğunu gösterir.

Devletin birçok kademesinde görev aldığı anlaşılan Paşa'nın, servetini hangi yollarla elde ettiği hakkında kesin bir bilgi bulunmamakla beraber, mütesellimlik ve valilik gibi önemli vazifeleri icra etmiş olması ve muhtelif şehirlerde çeşitli işletmelerinin bulunması, bu konuda bize yol göstermesi bakımından önemlidir. Süleyman Paşa, bir yandan yaptığı üst kademe yöneticilikler karşılığında gelir elde ederken; öbür taraftan da dükkânlarını kiraya vererek ve çiftliklerini işleterek yeni gelir kapıları oluşturmuştur. Ancak tarihçi Ahmet Cevdet Paşa, Süleyman Paşa'nın bir dönem ekonomik sıkıntılar yaşadığını ve bunu gidermek için de bölge ayânı Tuzcuoğlu Memiş Ağa'dan birkaç defa borç para istediğini söylemekte, hatta bu yüzden ara-larının açıldığını ileri sürmektedir.²⁷³ Bu bilgilerden, Süleyman Paşa'nın durumunun başlangıçta çok da iyi olmadığı, ancak ilerleyen zamanda bunu düzelttiği ve mevcut servetini de sonraki görevleri döneminde elde ettiği sonucu çıkmaktadır.

Süleyman Paşa'nın muhalefatı, Samsun, Bafra, Çarşamba ve Ünye gibi farklı şehirlerdeki menkul ve gayrimenkullerden oluşmaktadır.

Deftere ilk olarak, birisi *Mahizâde* hattıyla, ikincisi *Muhammed Haddâdi Efendi* hattıyla yazılmış iki adet el yazması Kur'ân-ı Kerim'i kaydedilmiştir. Silah, mücevher, giyecek ve çiftlik veya konakları bundan sonra yer almıştır.

Tefsir, Peygamberler Tarihi, Hilye-i Saadet gibi dinî eserlerin yanı sıra, *Fezâil-i Devlet-i Osmaniye* ve *Mu'yyâr-el Düvel Tarihi* gibi tarihe dair eserleri de bulunmaktadır. Toplam kitap sayısı 22 adettir.

Eşyaları arasında en dikkat çekenlerden biri silahlarıdır. Kılıç, gaddare, pala, hançer, piştov, şeşhane ve tüfenk gibi farklı tür ve özellikleri bulunan silahlar içinde, en fazla olanı 9 adetle piştov türüdür. Bunlardan başka, gergerdan boynuzundan mamül topuzu, gümüşlü baltası, gümüşlü ve mercanlı fişeklikleri göze çarpmaktadır. Paşa'nın farklı türlerde toplam 329 silah ve silah ürünü bulunmaktadır. Ayrıca, Çarşamba kazasında barutçu esnafları zimmetinde ve Rahtevan Camii medresesi odasında muhafaza edilen 1.228 kıyye barut ve 3.632,5 kıyye de kurşunu bulunmaktadır.

²⁷³ Cevdet Paşa eserinde bu durumu, "...Süleyman Paşa Faş muhafazasına memur oldukda kendüsünden bâ sened bir def'a iki yüz elli bin guruş istikrâz ettikten sonra def'at ikiyüz elli bin guruş daha istedikde Memiş Ağa mezkûr üç kut'a senedi şakk ve Süleyman Paşa'ya red ile bu sonraki ikiyüz elli bini ifaya muktedir olmadı beyanı ile i'tizâr eylemiş..." şeklinde ifade etmektedir. Ayrıntılı bilgi için bkz. *Tarih-i Cevdet*, XI- XII, s.19-20.

Muhallefatın üçüncü bölümünü, saat, küpe, yüzük, mücevher kutusu ve tesbih gibi eşyalar oluşturmaktadır. Hanımına ait olduğu tahmin edilen yüzüklerin büyük bir kısmı elmas, yakut ve zümrüitten mamüldür. Tesbihleri ise, altın harçlı ve mercanlıdır.

Süleyman Paşa'nın giyim eşyaları ve kullandığı ev gereçleri de terekede önemli bir yer tutmaktadır. Bu kategoride öne çıkan, bir kısmı *hil'atlık* olarak kayıtlı ve samur, kontoş ve biniş çeşitleri bulunan kürkleridir. Kürklerden sonra en fazla göze çarpan ise muhtelif renklerde çubuklu ve rızaî şallardır. Yine alaca ve çuka kumaş türleri ve muhtelif kumaşlardan mamül entari, gömlek ve şalvarları da bulunmaktadır. Çarşaf, seccade, peşkir, eham, hırka ve kumaşlar da giyim eşyaları grubunda değerlendirilebilecekler arasındadır.

Paşa'nın muhallefatında, kullanılan giyim eşyalarının tür ve kıymetleri ortaya çıktığı gibi, *Erzurumkârî kaliçe* örneğinde olduğu gibi, bunların üretim merkezleri hakkında da bilgi sahibi olunmaktadır. Kumaşlarda Erzurum, Trabzon, İstanbul, Tokat ve Tosya gibi yerli üretim merkezlerinin yanı sıra, İngiliz, Frenk ve İran gibi yabancı merkezler de öne çıkmaktadır. En çok rastlanan yerli kumaşlar arasında, canfez, kutni ve sevayî gibi ipekli; çuha ve şal gibi yünlü türler bulunmaktadır. Tokat basması, Mısır çarşafı, Rusya kadifesi, Bayburt seccadesi, İran halısı, Türkmen kilimi, Haleb sevayîsi, İstanbul şalı, Haleb ve Şam kutnisi, Bilecik yastığı ve Hatay hasırı en çok rastlanan ürün ve bunlara bağlı üretim merkezleridir.

Süleyman Paşa'nın muhallefatında önemli yer tutan kalemlerden biri de, konak ve çiftlikleridir. Çiftliklerde yüzlerce büyükbaş, küçükbaş ve koşum hayvanına rastlanmaktadır. Ölümünden sonra koşum hayvanlarından 22 adetini Alaiye mutasarrıfı Osman Paşa satın almıştır. Çarşamba kazasındaki çiftliklerinde, Yahya Efendi kır, cemşiroğlu kır, çakır dorusu ve Merzifonî alı gibi türleri bulunan toplam 10 adet at; kır, yağız ve dor cinsinden 20 re's de katır bulunmaktaydı. Bunların yanı sıra o dönem Sivas Eyaletine bağlı Erbaa ile Köprü kazalarındaki çiftliklerde aynı türden hayvanları vardı. Süleyman Paşa'nın çiftliklerinde toplam, 19 çift öküz, 850 koyun ve kuzu, 28 çift camuş mevcuttu.

Çiftlikler ve orda bulunan koşum hayvanlarıyla ilintili olarak, muhallefatta çok sayıda koşum takımları da yer almaktadır. Bunlar arasında gümüşlü, yıldızlı ve peçeli türleri çoğunlukta olan raht, reşme ve başlık takımları en fazla dikkat çekenlerdi.

Hazinedârzâdenin mal ve eşyalarının bir kısmı da Bafra kazasındaydı. Buradaki konak ve çiftlikler Maraşlızâde Mehmed Ağa mütesellimliğinde

işletilmektedir. Süleyman Paşa'nın ölümü akabinde, Mustafa Reşid Efendi ve vücut-ı belde tarafından tahriri yapılan Bafra'daki mal ve eşyalarını; konak malzemeleri ve çiftlik ürünleri olarak iki kısımda değerlendirmek mümkündür. Konakta, geleneksel türden şilte, minder, yastık gibi mefruşat ürünleri bulunurken; çiftlikte ise farklı türden hayvanlar yer almaktaydı. Bundan başka Bafra'da ekmek fırını, nalbant dükkanı, kahvehane ve tahmishane gibi işletmeleri de vardı.

Ünye kazasındaki mal ve eşyaları, Canik muhassıl vekili Ahmed Efendi ve vücut-ı belde tarafından yazılmıştır. Burada konak mefruşatı ve Paşa'nın şahsi eşyaları son derece dikkat çekicidir. Samsun'un Hançerli mahallesinde ve Fatsa kazasında da birer konağa rastlanmaktadır. Fatsa'da ayrıca bir hamam mevcuttur.

Sonuç

Hazinedârzâde Süleyman Paşa'nın terekesinde, yukarıda bahsedilenlerin dışında farklı kalemlerde başka ürünleri de yer almaktadır. Gerek muhallefat kaydı gerek diğer eserler Süleyman Paşa ve aile ile ilgili şu sonuçları ortaya çıkmaktadır:

Bunlardan ilki, Hazinedârzâde ailesinin Karadeniz bölgesinde çok büyük bir nüfuza sahip oluşudur. Bilindiği gibi bölgede sadece Süleyman Paşa aktif rol oynamamış, oğlu Abdullah Paşa da bir o kadar söz sahibi olmuştur. İkinci bir husus, ailenin Karadeniz bölgesindeki imar faaliyetlerine olan katkısıdır. Hazinedârzâdeler tarafından inşa edilen cami, medrese ve konaklar bölge mimarisine damgasını vurmuştur. Eserler aynı zamanda müessirlerinin yani inşa edenlerin askeri ve ekonomik güçlerini de ortaya koymuştur.

Özellikle Süleyman Paşa'nın Ünye'deki konağı, dönemin bir şaheseri niteliğinde olup, Batılı seyyahların ve ressamların da dikkatlerini çekmiştir. Ünye'yi gezen Fransız seyyah Xavier Hommaire de Hell, beraberinde ressam Jules Laurens'i de getirmiş ve muhteşem yapıyı iki farklı açıdan resmetmiştir.²⁷⁴

Gerek Ünye'deki konak gerek diğer şehirlerdeki konakların oda sayıları, mefruşatları, çalışan personeli ve daha birçok husus, Paşa'nın muhallefatında ayrıntılı olarak ele alınmıştır.

İstanbul Başbakanlık Osmanlı arşivinde aile ile ilgili yüzlerce belge bulunmakta ve araştırmacıları beklemektedir. Kanaatimizce bu belgeler ışığında Hazinedârzâde ailesinin siyasi ve askeri gücü, diğer ayân ve eşraf ile

²⁷⁴ Osman Doğan, "Hazinedârzâde Konağı", <http://unyezile.com/hazine.htm>, 25.06.2007

münasebetleri, devlete hizmetleri, yörenin mimarisine etkileri ve bunun gibi bir çok husus bir tez çalışması ile gün yüzüne çıkarılabilir.

XIX. yüzyılın başlarında bir Osmanlı valisinin sosyal ve ekonomik durumunu sergilemesi bakımından son derece önemli olan bu muhalefât defteri, okuyucuların daha iyi istifadesine sunulmak amacıyla tam metin olarak aşağıya çıkarılmıştır.

ABSTRACT

Süleyman Pasha, member of leading family known as Hazinedarzades in Samsun, played an important role in the Ottoman state service in the 19th Century. During his governorship in Trabzon, Süleyman Pasha fought against the Russians and the local notables (ayan) like Tuzcuoğlu Memiş Ağa. Süleyman Pasha made a considerable fortune through his state service and he bought estates in Samsun, Çarşamba and Bafra. In this study, a short biography of Süleyman Pasha was given and inheritance register of the Pasha was evaluated. By doing so, it was aimed to reveal social and economic situation of an Ottoman governor. The contents of the records are given in the appendix.

Key Words: Süleyman Paşa, Estate, Trabzon, Samsun

**EK: Trabzon Valisi Hazinedâr-zâde Süleyman Paşa'nın
Muhallefât Defteri**

Sâbika Trabzon Vâlisi Hazinedâr-zâde Süleyman Paşa'nın vefatına binâen kâffe-i muhallefâtının cânib-i mîrîden zabt ve tahrîr olunması hususuna irâde-i seniyye-i şâhâne taalluk buyurulmakdan nâşî müşârü'n-ileyhin hîn-i vefatında Alâiye Sancağı mutasarrıfı Osman Paşa bendeleri yanında bulunmak takribiyle nükûd ve mücevherât ve bilcümle muhallefâtını zabt ve temhîr ve ba'de tahrîr edüb irâde-i 'aliyye sudûruna muntazır iken çâker-i kemîneleri bâ emr-i 'âlîşân Çarşamba kazasına led-ül vürûd ve bir mantûk irâde-i seniyye müteveffâ-yı müşârü'n-ileyhin Çarşamba'da hanesinde olan nükûd ve mücevherât ve kâffe-i muhallefât mûma-ileyh Osman Paşa ve müteveffâ-yı müşârü'n-ileyhin oğlu Osman Beğ bendeleri ve muharrem esrârı olub harem kethudâsı olan şehri Mehmed ve miftâh ağası Selîm kulları ve saire mu'arrifleri ve ma'rifet-i şer'î ile muhallefât-ı mezkûra ta'dâd ve muharrer Mustafa Efendi bendeleri kalemiyle tahrîr-ü defter olunub 'abd-ı kemînelerine devr-i teslim olunan nükûd ve mücevherât ve emvâl ve eşyâ-yı sairenin defteridir ki bervech-i atî zikr-u beyân olunur.

Cinsi	Mikdarı
s.4 Mâhî-zâde hattıyla Muharrer Mushaf-ı Şerif	1 cild
Muhammed Haddâdî Efendi hattıyla muharrer Mushaf-ı Şerifo	2 cild
Üsküdarî Muhammed İzzetî Efendi hattıyla muharrer Delâil'ül-Hayrât	1 cild
Delâil'ül-hayrât şerhi	1 cild
Şifâ-i şerif	1 cild
Birgîvî şerhi	1 cild
Âment şerhi	1 cild
Tefsîr-i Kur'ân tercemesi	1 cild
İstihvânî	1 cild
Kıyas-ı enbiyâ	1 cild
Mir'at-ı kâinât	1 cild
Ahmed Bîcân tercemesi	1 cild
Fazâil-i Devlet-i Osmaniye	1 cild
Sâatnâme	1 cild
Tedbîr-i cedîd	1 cild
Tûtî-nâme	2 cild
Mu'ayyâr'üd-düvel tarihi	1 cild
Adâb-ı menâzil	1 cild
Hilye-i saâdet	1 kita
Misvâk-ı şerif	1'aded
Kara Horasan simli tabân kılıç	1'aded
Oluklu silahdârî kılıç	1'aded
Zülfikârî kılıç	1'aded
Sim gılâflı ²⁷⁵ Şamkârî kılıç	1'aded
Sim gılâflı siyah kabzalı tabân kılıç	1'aded
Sim gılâflı siyah kabzalı Şamkârî kılıç	1'aded
Sim gılâflı tabân kılıç	1'aded
Şamkârî selîmî kılıç	1'aded
Kâr-ı kadîm gaddâre ²⁷⁶	1'aded
Sim gılâflı tabân pala	1'aded
Kabzası ve tepesi ve kın ağzı ve kuyruğu altun üzerine elmas donanmalı mücevher hançer kabza (oğlu Mahmud kullarına irsal olunmuştur)	1'aded
Altun üzerine hurda elmas donanmalı tepesi mâi yakutlu hançer kabza	1 bu dahi
Bağdâdkârî tepesi sagırce zümrüdü su dâni?	1 bu dahi
Kulbunda sagırce elmas mînalı ²⁷⁷ altun merkuyet saat	1 bu dahi
Yeşil mînalı altun mücevher kutu	1 bu dahi
Altun pars etrafı incülü çalar saat	1 bu dahi
Çapa elmaslıca altun zümrüd küpe	1 bu dahi
Penbe ve lâciverd mînalı hurda elmaslı altun zarf	1 bu dahi
Eski ma'den fincan	1 bu dahi

²⁷⁵ Gılâf: Kın.

²⁷⁶ Gaddâre: Pala türü bir silah.

²⁷⁷ Mîna. Sırça.

Mâi mînalı altun zarf	1 bu dahi
Mâi fincan	1 bu dahi
Sagır elmas yüzük	1 bu dahi
Kebîr zümrüd yüzük	1 bu dahi
Kenarı muharref kırmızı sagır yakut yüzük	1 bu dahi
Roje ²⁷⁸ elmas yüzük	1 bu dahi
Sarı yakut yüzük	1 bu dahi
Vasat zümrüd yüzük	1 bu dahi
Sagır elmas yüzük	1 bu dahi
Sarıca elmas yüzük	1 bu dahi
Zümrüd habbeli altun harçlufak incü tesbih	1 bu dahi
Çapa ve Kıbrısî elmaslı altun kürdanlık	1 bu dahi
Taşrakârî sade altun bilezik	1 bu dahi
Hurda elmaslı sim bâzu-bend	1 bu dahi
Altun üzerine etrafı ve orta mahallî elmas ve la'l ile müzeyyen zenne kuşağı	1 çiftbu dahi
Sade sagır altun kuşak	1 çiftbu dahi
Altun harçlı ufak mercan beşyüz tesbih	1 bu dahi
Sırma kolanlı incülü kuşak	1 bu dahi
Rabıyya harçlı şeşhâneli mercan tesbih	1 bu dahi
Altun üzerine elmaslı asgırı zümrüdü kürdanlık	1 bu dahi
Laciverd mâi mînalı altun üzerine hurda mücevher enfiye kutusu	1 bu dahi
Nemçekârî çalar piş-tahta ²⁷⁹ saati	3'aded
Bir pul kebîr saat	1'aded
Bâd-ı zehr kebîr-1, Sagır-2	3'aded
İngilizkârî sarı takımlı vasadürbîn	1'aded
Paftalı abaza kuşağı	1'aded
Sim zincir	1 parça
Göbek miski	2'aded
Altun bâzu-bend	2'aded
Tensûh Hatâyî	1'aded
Sagır sim su tası	1'aded
Sim üzerine altun yaldızlı kavâs çaprastı	1'aded
Sim üzerine yaldızlı su dâni	1'aded
Sim üzerine yaldızlı kama	1'aded
Kâr-ı kadîm kulbdan kolanlı sim zenne kuşağı	1'aded
Sim duhân tablası	10'aded
İrankârî sim buhur-dân	1'aded
Kebîrce sim şem'dân	2'aded
Sagır sim şem'dân	1'aded
Sim fiske şem'dân	1'aded

²⁷⁸ Roze: Yassı elmas taş

²⁷⁹ Piş-tahta: Çekmece, küçük sandık, vitrin.

SİM mikras	3'aded
SİM kareli tabla kebîr-2	3'aded
Sagîr-1	
Trabzonkârî kareli barut kapağı	1'aded
Sagîr incüli bilezik	1'aded
SİM kebîrce cedîd şem 'dân	2'aded
Vüştâ cedîd sİM şem 'dân	1'aded
SİM mikras	3'aded
SİM kareli tabla	3'aded
SİM zencir	1'aded
SİM gülabdân	1'aded
SİM su matarası	1'aded
SİM legen ve ibrik	1 çift
SİM kahve ibriği	1'aded
SİM gülabdân ve buhur-dân	1 çift
SİM kahve asgısı	1'aded
SİM mahlût zarf	25'aded
SİM kahve süzgeşi	1'aded
SİM kebele şeker kaşığı	2'aded
SİM soyтары külâhı	1'aded
İngiliz taklidi nemçekârî bardak	1'aded
Sİmli balta	3'aded
SİM Hişt ²⁸⁰	2'aded
Gergerdân boynuzu topuz	1'aded
Sİmli gaddâre	1'aded
SİM topuz	1'aded
Trabzonkârî sİM legân ve ibrik	2 çift
Trabzonkârî sİM kahve asgısı	1'aded
Trabzonkârî sİM matara	1'aded
Trabzonkârî sİM buhur-dân ve gülabdân	4 çift
Trabzonkârî sİM ma'cun hokkası	1'aded
Trabzonkârî sİM yıldızlı kahve ibriği	1'aded
Trabzonkârî sİM palaska	1 çift
Trabzonkârî sagîr sİM maşraba	1'aded
Trabzonkârî sİM duhân tablası	4'aded
SİM devât ²⁸¹ ma 'a zincir	1'aded
Sagîr dürbîn	1'aded
'Arûsek ²⁸² Piş-tahta devâtı	1'aded
SİM hokka	2'aded
Kalentraş	1'aded
Mikras ²⁸³	1'aded
Sedefli barut kabağı	1'aded
s.5	
Telâfîn sırmalı matara ve tas	1'aded
Pulât ²⁸⁴ devât	1'aded
Sedefli müsta'mel hoşâb kaşığı	10'aded
Nuhâs müsta'mel birûn tas	2'aded

²⁸⁰ Hişt: mızrak

²⁸¹ Devât: divit

²⁸² Arûsek: yeşil ve penbe dalgalı sedef

²⁸³ Mikras: makas

²⁸⁴ Pulât: Çelik.

SİM üzerine yıldızlı kavâs deknesi	1'aded
Tunbâk legân ve ibrik	1 çift
Tunbâk abdest legâni	1'aded
Nuhâs sagîr tepsi	1'aded
Pirinç tepsi	1'aded
Revganlı kebîr dürbîn	1'aded
Bağa gözlük ma 'a zarf	1'aded
Ma'cun enfiye kutusu	1'aded
Bir miskal miktarı 'anber	
Barskârî ²⁸⁵ temürî altun kakmalı takımı yıldızlı piştov	1 çift
Parskârî çifte temürli piştov	1 tek
Pars çifte pirinç şeshâne ²⁸⁶ piştov	1 tek
Neccârkârî yıldızlı piştov	1 çift
Sirozkârî çifte temürli piştov	1 tek
Trabzonkârî sade piştov	1 çift
Takımı yıldızlı piştov	1 çift
Parskârî sagîr kara benna	1'aded
İslimye hâresi sİM balâzgili şeshâne	1'aded
SİM balâzgili kebîr tüfenk	1'aded
Sahtiyân kurşun kesesi	1'aded
Trabzonkârî mercanlı tüfenk	9'aded
Çifte temürli pars filinta	2'aded
Sİmli ve yıldızlı dağlı tüfengi	1'aded
Dağlı sade tüfenk	2'aded
Mısrkârî tüfenk	5'aded
Tophane kaynağı çakmağı altun kakmalı kaval tüfenk	2'aded
Bayağı kara benna	1'aded
Trabzon donanmalı altun kakmalı sİM balâzgili İslimyekârî tüfenk	1'aded
İstanbul kundaklı şeshâne	10'aded
Taşlıca kebîr şeshâne	1'aded
Müderisli Kıbrıs hâresi altun kakmalı kebîrce şeshâne	1'aded
İslimyekârî kebîrce şeshâne	7'aded
Kara kundak kaval	3'aded
Bağcesaray şeshâne	1'aded
İslimyekârî kara temür şeshâne	1'aded
Atçı tüfengi	1'aded
Prizrenkârî köhne piştov	1 çift
Sİmli balta	1'aded
Karavana kubur piştov ma 'a glâf	1 çift
Sİmli yatağan bıçağı	1'aded
Siyah kabzalı mercanlı tatar kaması	1'aded
Köhne sİmli mercanlı fişeklik	1'aded
Kadife en'âm kesesi	1'aded
Köhne sagîr tunbâk buhur-dân ve gülabdân	1 çift
Çevre	1'aded
Yemenî	4'aded

²⁸⁵ Barskârî, Parskârî: Farskârî, İran yapımı.

²⁸⁶ Şeshâne: İçi altı köşeli, namlusu yivli silah.

Ortası minalı kebîr kehribar kabâk imame ²⁸⁷	1'aded
Ortası minalı sağır kebîr kabâk imame	1'aded
Ortası minalı ve yılan kavilî kehribar vasad imame	2'aded
Ortası minalı ağızlığı ve tekliği kehribar imame	2'aded
Ortası minalı ağızlığı ve tekliği kehribar imame	3'aded
Ortası acemkârî minalı sade kehribar ağızlıklı imame	10'aded
Ortası taş üzerine altun kakmalı kehribar kabâk imame	3'aded
Şikest imame	1'aded
Ağızlığı şikest köhne kehribar imame	1'aded
Bilâ imame nargile marpucu	3'aded
Bayağı fincân	10'aded
Nühâs sağır gügüm	1'aded
Nühâs sağır ibrik	2'aded
Sim sağır süzek	1'aded
Nühâs kebîr kahve ibriği	1'aded
Bilâ imame köhne kirâs çubuk	5'aded
Sarıklı köhne çubuk	2'aded
Bilâ imame müsta'mel kirâs çubuk	16'aded
Bilâ imame köhne sarma çubuk	4'aded
Bilâ imame yasemin cedîd çubuk	4'aded
Serâsere kablu semûr bacası kürk	1'aded
Şamfistûği buhûrî şala kaplusemûr nâfesi ²⁸⁸ biniş ²⁸⁹ kürk	1'aded
Yeşil buhûrî şala kabli derûnî telku/tilki paçası biniş kürk	1'aded
Al şala kabli sart semûru ²⁹⁰ biniş kürk	1'aded
Gögez ²⁹¹ çukaya kabli Anadolu vaşâğı kubur yünlü kürk	1'aded
Fistikî şala kaplu sart semûru biniş kürk	1'aded
Gögez şala kaplu semûr nâfesi çepe kürk	1'aded
Mâi şala kaplu kakım biniş kürk	1'aded
Al bazeye kabli müsta'mel çenbe kakım kürk	1'aded
Gögez şala kaplu müsta'mel behle nîmten kürk	1'aded
Semûr nâfesi parçası	2'aded
Alma kürk parçası	1'aded

²⁸⁷ İmame: Nargile malzemesi

²⁸⁸ Nâfe: derisinden kürk yapılan hayvanların postlarının karnı altındaki deri kısmı.

²⁸⁹ Biniş: Bir çeşit cüppe.

²⁹⁰ Semûr: Samur.

²⁹¹ Gögez: Koyu ve mora çalar kırmızı rengi.

Al buhûrî şala kaplu yakası zağrası şirt derûnî paça çepe kürk	1'aded
Kavuniçi çukaya kabli semûr paçası kürk	1'aded
Yeşil çuka erkân semûr paçası kürk	1'aded
Vişne rengi çukaya kabli cild kafa müsta'mel biniş kürk	1'aded
Hila'tlık gümüşî geziye kabli semûr paçası biniş kürk	1'aded
Hila'tlık yeşil çukaya kabli zerdevâ kontoş kürk	1'aded
Hila'tlık fistikî çukaya kabli beç semûru kontoş kürk	1'aded
Hila'tlık al geziye kabli beç semûru biniş kürk	1'aded
Hila'tlık sarı geziye kabli beç semûru biniş kürk	1'aded
Hila'tlık haşhaşi geziye kabli beç semûri biniş kürk	1'aded
Hila'tlık haşhaşi canfese ²⁹² kabli zerdevâ ²⁹³ paçası biniş kürk	1'aded
Hila'tlık al canfese kabli zerdevâ paçası cedid biniş kürk	1'aded
Prezeve çukaya kabli çıpraşlı alma kavcuk kürk	1'aded
Tahinî geziye kabli semûr paçası çepe kürk	1'aded
Köhne nîmten nâfe kürk	1'aded
Mâi lâciverd çubuklu donluk cedîd şal	1'aded
Gögez ve beyaz çubuklu cedîd donluk	1'aded
Sarı ve yeşil çubuklu cedîd fermâyîş donluk şal	1'aded
Beyaz ve gögez bād zehrîçubuklu fermâyîş cedîd donluk şal	1'aded
Sarı ve penbe ve mâi ve beyaz ve al çubuklu donluk fermâyîş cedîd donluk şal	1'aded
Beyaz ve lâciverd ve gögez çubuklu donluk fermâyîş cedîd şal	1'aded
Beyaz ve lâciverd ve sarı gögez çubuklu fermâyîş donluk şal	1'aded
Sarı ve gögez ve beyaz arguvânî çubuklu donluk fermâyîş cedîd şal	1'aded
Sarı ve gögez çubuklu donluk cedîd şal	1'aded
Atik yılan kavilî beyaz rızâî şal	1'aded
Çiçekli beyaz rızâî müsta'mel şal	1'aded
Gögez çiçekli rızâî cedîd şal	1'aded
Köhne fermâyîş şal	1'aded

²⁹² Canfes: ince parlak ekseri iki renk ibraz eden ipek kumaş.

²⁹³ Zerdevâ: derisinden kürk yapılan maruf bir cins küçük çarpa.

Köhne beyaz çar şal	1'aded
Müsta'mel fermâyiş rızâi şal	1'aded
Muhtelif al elvan Haleb süvâyesi	33 top
Gücerât-ı hind süvâyesi	2 top
Muhtelif al elvan hind kutnisi	4'aded
Köhne şal parçası	2'aded
Gögez buhûri şal cedid binış kürk kabı	1'aded
Mor kadife 10 zirâ'	21,5 zirâ'
Siyah kadife: 6,5 zirâ', mâi: 5 zirâ'	
Yeşil destâr	6'aded
Sarı atlâs: 7,5 zirâ', Mâi: 9,5	16,5
lif	1 tora
Bir çift altun şemseli incülü a'lâ cedid kabut	1'aded
Tamgâhâne-i İstanbul	9 top
İncülü dokuz çift çibrâstlı a'lâ çuka kabut kerrâke ²⁹⁴	1'aded
Frenkkârî cedid fes 2 deste	20'aded
Fermâyiş cedid şal duhân kesesi	1'aded
Haleb ve Şam kutnisi	27 top
Adni Haleb çiçeklisi	2 top
s.6- Şam küttâbisi	10 top
Diyarbakir alacası	7 top
Çorumkârî sagrı puşidesi	3'aded
Serasereğir puşidesi	1'aded
Köhne yedek örtüsü	9'aded
Taşrakârî sim üzerine yaldızlı mâi gögez saçaklı raht ve reşme ve başlık takımı	1 takım
Taşrakârî sim üzerine yaldızlı peçeli raht ve başlık ve reşme	1 takım
Taşrakârî sim üzerine simli yaldızlı peçeli raht ve başlık	2'aded
Taşrakârî sim üzerine yaldızlı çifte peçeli 2 raht ve 1 başlık	
Taşrakârî çifte peçeli sim raht çedri	3'aded
Taşrakârî parparalı sim başlık	4'aded
Köhne kadife kalbdânli kesme	1'aded
Mor çuka üzerine simli ve etrafı kareli köhne gâşiye	1'aded
Mâi çuka üzerine köhne saçaklı gâşiye	1'aded
Köhne eğer minderi	2'aded
Köhne boğâsi ²⁹⁵ potur	1'aded
Cedid Maraş gâşiyesi	2'aded
Çorumkârî sagır yelek	4'aded
Mâi Ankara şalisi	1top
Beyaz Tosya şalisi	1top
Penbe Tosya şalisi	8 zira'a

²⁹⁴ Kerrâke: Sof denilen kumaştan yapılmış bir nevi cüppe.

²⁹⁵ Boğâsi: astar, bez, ince Amerikan bezi.

Sim üzerine yaldızlı kareli sagır yelek	1'aded
İpek ve kalbdânli cedid çevre	5 bağlık
Cedid penbezâr halâi gömlek	11'aded
Turuncu şal üzerine sim pul işlemeli a'lâ cedid berber takımı	1'aded
Yeşil şal üzerine sim pul işlemeli cedid kavuk örtüsü	1'aded
Beyaz şal üzerine kılbdân ²⁹⁶ işlemeli cedid kahve makremesi	2'aded
Mısırkârî cedid çarşâb	3'aded
Mısırkârî cedid sofra peşkiri	1'aded
Hamakârî cedid gögez sofra peşkiri	1'aded
Beyaz batista üzerine tel işlemeli kebîr müsta'mel sofra	1'aded
Hamakârî kırmızı müsta'mel sofra	1'aded
Derûni gümüşî canfes üzerine harir ve kılbdân işleme birûni atlâs seccade	1'aded
Mardinkârî elvan abdest kutası	4'aded
Mısırkârî kuta	2'aded
Müsta'mel berber takımı	1'aded
İrankârî yasdık	6'aded
Fes kavuğu	1'aded
İngilizkârî elvan cedid çit 3 top- 90 zira'a	
Elvan parça cedid çit	5'aded
Rusyakârî kadife	15 zira'a
Mâi atlâs üzerine kılbdân işlemeli köhne gâşiye	1'aded
Dülbend	2 top
Kılbdânli köhne gâşiye ²⁹⁷	3'aded
Mâi çuka üzerine sim kabreli gâşiye	1'aded
Sim kabreli sagır yılk	1'aded
Sim kabreli köhne piştov kabûru	1 çift
Kırmızı püsküllü sim raht ve başlık ve reşme	1 takım
Sim raht ve başlık ve reşme	1 takım
Sim raht ve başlık ve reşme	1 takım
Sim raht ve başlık ve reşme	1 takım
Sim raht ve başlıkve hamail takımı	1'aded
İrankârî eğer minderi	2'aded
Bogası meksûr saksonyakârî çay sanduğu	1'aded
Venedikkârî meksûr çay sanduğu	1'aded
Sim ayine	1'aded
Sim tas	1'aded
Sim tebsi	1'aded
Mercanlı ustura	1'aded

²⁹⁶ Kılbdân: Eğirme çarkıyla pamuk ipliği üzerine bükülüp sarılmış gümüş veya altın teller.

²⁹⁷ Gâşiye: örtü, zar, perde, sırmalı ve şeritli at egeri örtüsü.

mıkras	1'aded
Sırmalı silahlık ve tarak kesesi	2'aded
Selanikkârî oniki mihrablı sâf seccadesi	1'aded
Lehkârî şeridli kar çiçeği ehrâm	2'aded
Köhne gögez ehrâm	3'aded
Şilte	2'aded
Baş yasdığı	1'aded
Köhne havlu	5'aded
Köhne abdest kutası	1'aded
Müsta'mel çuka makrame kesesi	1'aded
İpek ve tel işlemeli köhne sofa	1'aded
Mardinkârî müsta'mel taam peşkiiri	1'aded
Müsta'mel omuz makramesi	4'aded
Muğîna alacası	5'aded
Musul kirbâsı parça	3'aded
Tokad basması yemenî degirmi	48'aded
Müsta'mel serâser kürk kabı	1'aded
Yeşil köhne kontoş kürk kabı	3'aded
Suf ²⁹⁸ köhne mâi kürk kabı	1'aded
Hila'tlık köhne yeşil çuka çepe	1'aded
Hila'tlık köhne suf ferâce	1'aded
Köhne suf kürk kabı	1'aded
Astar	1top
Edimekârî revganlı pištahte	1'aded
Müsta'mel perde	3'aded
Siyah kadife üzerine sırma ve bol işlemeli mısır taklidi İstanbulkârî eğer ve lib ve başlık ve karahisârî müsta'mel rikâb ²⁹⁹ takımı; 1 takım	
Köhne yeşil kadife üzerine sırma ve pul işlemeli mısır taklidi İstanbulkârî eğer ve başlık ve karahisârî rikab takımı; 1 takım	
Tek kanad Türkmen kilimi 7cedid, 1köhne	8'aded
Gördüs kalıçesi müsta'mel seccade	1'aded
Kurşunlu çiftliği reayasından gelen haşır tüfenk (Osman Paşa'ya fûrûht olundu)	155'aded
Rusyakârî pirinç çay sandığı	1'aded
Şemsiye	1'aded
Müsta'mel Bayburd seccadesi	1'aded
Acemkârî tulıçe müsta'mel kalıçe	1'aded
Sade siyah meşlâh ³⁰⁰	1'aded
Cedid kilim seccade	1'aded
Kırmızı astar top ve parça	92'aded
Köhne hurç	30 çift
Battal kâğıdı	1 top
Hurda nühâs	140 kıyye
Köhne nühâs fenâr	1'aded

²⁹⁸ Suf: yün.

²⁹⁹ Rikâb: özenği.

³⁰⁰ Meşlâh: bir nevi elbise.

Haleb süvayisi müsta'mel beyaz antâri	1'aded
Haleb süvayisi yeşilli müsta'mel antâri	1'aded
Sade müsta'mel antâri	1'aded
İstanbul işlemesi köhne beyaz antâri	1'aded
İngiliz şalı köhne antâri	1'aded
Lâciverd sarı maric köhne şal antâri	1'aded
Gögez mariçli köhne şal antâri	1'aded
Haleb beldârî müsta'mel kısa antâri	2'aded
Nohudî ³⁰¹ Haleb çiçeklisi müsta'mel kısa antâri	2'aded
Havlu	8'aded
Peştemal	1'aded
Selecek	1'aded
Döşeme	1'aded
Tunbâk tas	1'aded
Musul kirbâsı	2 top
Gögez kadife	16 zira'a
Gögez atlâs	111 zira'a
Harî atlâs	49 zira'a
Mâi atlâs	27,5 zira'a
İbikli tel işlemeli cedid omuz makramesi	5'aded
Kılabdânlı ibikli cedid ala abdest havlusu	8'aded
İbikli ve kılabdân işlemeli cedid omuz makramesi	11'aded
Cedid çuka çakşır	4'aded
Zeytuni çuka şalvar	1'aded
Gögez cedid çuka kabut başlığı	2'aded
Gögez çuka müsta'mel kabut kesesi	2'aded
Suf müsta'mel kabut	1'aded
Kıbrıtlı çuka müsta'mel sade çepe	1'aded
Turuncu cedid çuka çepe	1'aded
Vişneçürüğü cedid çepe	1'aded
Sarı gezi müsta'mel biniş kürk kabı	1'aded
Tahini müsta'mel biniş kürk kabı	1'aded
Gögez suf müsta'mel kürk kabı	1'aded
İstanbulkârî süzeni kumaş	4'aded
Penbezâr Selimiye	5 top
Penbe çul müsta'mel	11 top
İbikli ve kılabdânlı cedid uçğur	14'aded
Cedid köprü sarığı	2'aded
Hila'tlık gögez kabut	9'aded
s.7-Simmî yeşil canfes sandallı cedid çuka biniş	1'aded
Canfes sandallı meritânî cedid çuka biniş	1'aded

³⁰¹ Nohudî: kirli ya da donuk sarı rengine verilen isim.

Canfes penbe cedid çuka biniş	1 'aded
Canfesli meritâni cedid çuka çepe	1 'aded
Kalaycı tumâni canfesli cedid çuka çepe	1 'aded
Canfesli penbe cedid çuka çepe	1 'aded
Canfesli zeytunî müsta'mel Çuka biniş	1 'aded
Köhne kakım kürk	1 'aded
Taşrakârî sim üzerine altun yaldızlı kırmızı püsküllü kebir raht ve başlık	1 takım
Taşrakârî sim üzerine altun yaldızlı mâi saçaklı kebir raht ve başlık	1 takım
İbik ve kılabdânî cedid çevre	3 'aded
Bağlık	2 'aded
Taşrakârî sim üzerine yaldızlı lâciverd saçaklı raht ve başlık	1 takım
Taşrakârî sarı püsküllü sade sim raht ve başlık ve reşme takımı	1 takım
Taşrakârî elvan saçaklı sim raht ve başlık ve reşme	2 takım
Taşrakârî sim lib ve 3 başlık ve 1 reşme	
Köhne sancak	2 parça
Köhne yeşil sofa	1 'aded
Selanikkârî kadife koltuk yastığı	2 'aded
Minder	1 'aded
Dört kanad müsta'mel jar perdesi	1 'aded
Müsta'mel gem	3 'aded
Trabzonkârî cedid kolan ³⁰²	3 'aded
Cedid jeçme	1 çift
Avd ağacı küttük	1 'aded
Nâmzede kirbâsı	14 top
Müsta'mel semür yaka zağrası	1 'aded
Müsta'mel parça vaşak	Bir miktar
Mahlût kahve fincanı	11 'aded
Firenkî mum	10 deste
Köhne suf kürk kabı	1 'aded
Kahve makramesi	1 'aded
Köhne makrame	1 'aded
Kılabdânî suvai ³⁰³ parçaları	3 'aded
Müsta'mel kerrake ³⁰⁴	1 'aded
Cedid bîlân	1 'aded
Köhne fişenklik	3 takım
Köhne başlık ma'a libi	1 'aded
Siyah çuka müsta'mel sırmalı min-tan	1 'aded
Zeytunî müsta'mel çuka şalvar	1 'aded

³⁰² Kolan: Kuşak, kalın ve enli örülmüş ip, eğer kolanı.

³⁰³ Suvai: ipek kumaş.

³⁰⁴ Kerrake: vaktiyle tarik-i ilmi kıyafetinde giyilen, ince yünden yapılmış hafif ve dar üstlük elbise.

Şali müsta'mel çakşır	1 'aded
Köhne şali şalvar	1 'aded
Köhne içlik ve hırka	9 'aded
Bilecikkârî kırmızı asdarlı yasdık	14 'aded
Köhne Hataî koltuk yastığı	3 'aded
Haremde küçük odanın mefruşatı	
Yeşil çetme müsta'mel yasdık	12 'aded
Gögez köhne çuka mak'ad	3 'aded
Yün memlû ³⁰⁵ minder	3 'aded
Haremde fevkânide büyük odanın mefruşatı	
Yeşil kılabdânî çetme derünü yün memlû yasdık	12 'aded
Kılabdân saçaklı al çuka mak'ad	3 'aded
Erzurumkârî kaliçe	2 'aded
Yün memlû minder	3 'aded
Al çuka ocak yaşmağı	1 'aded
Haremde fevkânide paşaya mahsus olan odada mevcut bulunan mefruşat	
Beyaz atlâs üzerine aşâğıkârî pul işlemeli deruni yün memlû yasdık	11 'aded
Beyaz atlâs üzerine aşâğıkârî pul işlemeli derünü yün memlû köşe yasdık	
Beyaz atlâs üzerine aşâğıkârî pul işlemeli sırma saçaklı mak'ad	2 'aded
Derünü yün memlû minder	2 'aded
Nemçekârî kebir endam ayinesi	1 'aded
Haremde diğer küçük odanın mefruşatı	
Derünü yün memlû mâi köhne yasdık	12 'aded
Yün memlû minder	2 'aded
Köhne al çuka mak'ad	2 'aded
Hurda avânî nühâs	72 kıyye
Dimi yasdık	38 'aded
Dimi mak'ad	9 'aded
Tokadkârî mak'ad	34 'aded
Tokadkârî yasdık	32 'aded
Alaf ³⁰⁶ memlû minder	46 'aded
Hurda avânî nühâs	72 'aded
Rusyakârî yasdık	28 'aded
Köhne orta keçesi	1 'aded
Haremde mevcut bulunan eşyanın mikdarı	
Yün memlû kutnî minder	4 'aded
Yün dolu cedid mâi atlâs şilte	1 'aded
Yün dolu kırmızı atlâs şilte	1 'aded
Yün dolu çit minder	2 'aded
Penbe memlû kutnî şilte	2 'aded
Yün dolu baş yastığı	6 'aded

³⁰⁵ Memlû: içi dolu.

³⁰⁶ Alaf: ot, saman.

Cedîd ve mahlût elvan yorgan	17'aded
Selanikkârî müsta'mel kalıçe	1'aded
Türkman kilimi	8'aded
Penbe memlû kutnî şilte	2'aded
Müsta'mel çit şilte	2'aded
İngiliz basması minder	1'aded
Dökme kebir mangal	1'aded
Eski maden taklidi kebir tabak	10 'aded
Saksonya tabak	1'aded
Bayağı Beçkârî tabak	5'aded
Beç taklidi tabak	10 'aded
Yaprak şişe tabak	10 'aded
Mâi şişe tabak	3'aded
Saksonya bardak	2'aded
Billur bardak	5'aded
Boylu şişe kâse	2'aded
Beyaz şişe bardak	1'aded
Billur hoşâb kâsesi	3'aded
Sîm tuzluk	1'aded
Mahlût бага hoşâb kaşığı	12 'aded
Kastamonukârî nühâs legân ve ibrik	2 çift
Şeker	7 külah
Yeşil kâse	1 kâse
Yeşil tabak	1 tabak
Yeşil ve sarı saksonya tabak	2 tabak
İngilizkârî sağır bardak ma'a kabâk	2 'aded
Beçkârî mâi tabak	16 'aded
Beyaz billur kâse	2 'aded
Güderi cedîd dizgîn	3 'aded
Şeker	55 kıyye
Yün memlû sade astarlı yasdık	6 'aded
Sırma tuğ püsküllü	1 çift
Balmumu	300 kıyye
Mercanlı som soğuk kaşığı	12 'aded
Yapağı	500 kıyye
6.8-Müteveffayı müşârü'n-ileyhin Çarşamba kazasında diğer küçük konağında mevcut bulunan mefrûşât	
Müsta'mel kadife yasdık	14 'aded
Bilecikkârî çetme yasdık	2 'aded
Vişnerengi gögez saçaklı müsta'mel çuka mak'ad	3 'aded
Derûnî yün memlû döşek	3 'aded
Ocak temûrî	2 'aded
Tokad basması yasdık	7 'aded
Yün memlû minder	2'aded
Tokad basması mak'ad	1'aded
Bilecikkârî gögez yasdık	8'aded
Tokad basması gögez yasdık	6'aded
Koyu nefî mâi saçaklı çuka mak'ad	3'aded
Derûnî yün memlû döşek	3'aded
Tokad basması yasdık	8'aded

Tokad basması mak'ad	3'aded
Derûnî yün memlû şilte	3'aded
Müteveffa Battal Hüseyin Paşa'nın halîle-i menkûhası Mahbube Hanımın vefatında Süleyman Paşa tarafından zabt olunan eşyasından olup Bafra mütesellim-i sabık Esseyyid Abdulkerim Efendi bendeleri marifetiyle teslim olunan	
İstanbul nısfıyesi harçlı mercanlı tesbih	1 'aded
Örme altun bilezik	1 çift
Hurda çapa elmaslı körüklük	1 çift
Kebir zümrüd küpe	1 çift
Sağır zümrüd	1 çift
Altı tane incüli küpe	1 çift
Birbuçuk funduk mahlût altun	2'aded
Funduk nısfıyesi	1'aded
Altun kuşak	90 dirhem 1 çift
Sîm tas	175 dirhem 2'aded
Atlâs üzerine süzenî işlemeli cedîd bohça	1'aded
Atlâs kavuk örtüsü	1'aded
Sarı mağreb şalı üzerine süzenî işlemeli kavuk örtüsü	1'aded
Bayağı işlemeli abdest havlusu	1'aded
İncü	25 dirhem
Sîm tarak	9 'aded
Müteveffa müşârü'n-ileyhin Süleyman Paşa'nın Çarşamba kazasında mevcut olan edavât-ı harbiyesi	
Nefs-i Çarşamba kasabasında barutçu esnafları zimmetinde olan barut-ı siyah	1.090,5 kıyye
Rahtevân camii medresesi odasında mevcut olan barut-ı siyah	137,5 kıyye
Rahtevân camii medresesi odasında mevcut olan kurşun	302,5 kıyye
Yekün barut	1.228 kıyye
Çarşamba konağında mevcut olan kurşun	3.330 kıyye
Sanduk	175
Müteveffa müşârü'n-ileyhin Çarşamba konağında mevcut olan	
9 kıyyelik abûs topu ma'a kundak	1 kıta
1,5 kıyyelik çerha topları ma'a kundak fakat 1 kundak şikest ³⁰⁷	5 kıta
Müteveffayı müşârü'n-ileyhin zühur eden nüküdu	

³⁰⁷ Şikest: kırık.

Meblağ-ı mezbûr zimmet-i çâkeride mevcut ve mahfûz olmakla şerh verildi. Osman paşanın bahtavil makbuzu Paşa-yı mumaileyhin hizmeti 64.716,5 kuruş 07.608,5 kuruş +----- 57.108 kuruş 25.000 kuruş 32.108 kuruş		Müsta'mel tek kanad Türkmen kilimi, 3'aded 44 krş	
Müteveffayı müşârü'n-ileyhin muhaleffâtından mukeddema Osman Paşa ma'rifetiyle ikrâz olunup esnafa fûrûht ve icab eden bahası nakden ahz ve tahsil olunan, Safi kahve:177 kıyye. Kıyyesi 7,5 kuruştan toplam: 1.050,5 krş, Safi biber:42 kıyye. Kıyyesi 4krştan: 168, Safi duhân:127 kıyye kıyyesi 3,5 krştan 444,5 krş Yekûn: 1.763 kuruş		Sîm çavuş kemeri 6 çift, 300 dirhem, 20 paradan 150 krş	
Müteveffa müşârü'n-ileyhin muhaleffâtından köhne ve fersude ol-duğuna binaen marif-i şer'ile ikrâz olunup esnafa fûrûht olunmuş olan Meblağ-ı Mezbûr zimmet-i çâkeride mevcut ve mahfûz olmağla şerh verildi Vezir çizmesi:13 çift x 3= 39 krş Köhne mes: 8 çift x 2,5: 20 Köhne pabuç: 17 çift x 3= 51 Toplam:110 guruş		Başçavuş deknesi 2'aded, 20 para 120 dirhem/ 60 krş	
s.9- Müteveffa müşârü'n-ileyhin muhaleffâtından Alaiye Sancağı muta-sarrıfı Osman Paşa bendelerinin ahz ve işтира eylediği esb ve istiran ve eşya-yı müteferrikanın mikdar-ı ve fiyatı Meblağ-ı mezbûr Paşa-yı mumaileyh tarafından teslim-i hazine		Cedîd sade karaca sarı eğer 13 'aded, 40krştan/ 520 krş	
Haşîr tüfenk beheri 10 kuruş	40'aded/ 400 krş	Tunbâk su matarası 1'aded, 20 krş	
Müsta'mel Tunbâk kahve askısı	1 'aded/20 krş	Yağız esb 1 re's, 300 krş	
Tunbâk kahve ibriği	1 'aded/ 10 krş	Dor esb 1re's, 300krş	
Sîm Çavuş çevgeni 8 'aded 480 dirhem her biri 20 paradan/ 240 krş		Delibaşı kır esb 1re's, 250 krş	
Sîm kavâs deknesi 15'aded 300 dirhem her biri 15 paradan/ 113 krş		Hafızağa al al esb, 1re's,150 krş	
Sade şeritli neftî çuka seccade, 1'aded 30 krş		Alibey kır esb, 1re's, 350 krş	
		Sivas al esb, 1re's, 250 krş	
		Hatib al esb, 1re's,150krş	
		Numan kır esb, 1re's, 220 krş	
		Bargir, 1re's, 100 krş	
		Dor ester, 6re's, 500/ 3.000krş	
		Kır katır,1re's,500 krş	
		Yağız ester, 3re's,1.500 krş	
		Koyu al katır,1re's,500 krş	
		Kula katır, 1re's, 500 krş	
		Ba tahvil 9.927 krş	
		Müteveffa-yı müşârü'n-ileyhin nükûdundan mukeddema kendisi ahz edip tahvil verdiği nakdi. <i>Karşı varakada muharrer nükûddan dahi fûruhte olunmuşdur</i> 7.608,5 kuruş	
		Müteveffa müşârü'n-ileyhin avânîhâsından mukeddema kendisi ahz edip bahası için tahvil verdiği müsta'mel avânî nühâs 315 kıyye x 3 krşdan 945 krş <i>Meblağ-ı Mezbûr Paşa-yı mumaileyh bendeleri tarafından teslim-i hazine-i amire olunmak için verdi-ği bir kıt'adan...</i>	
		Müteveffa müşârü'n-ileyhin muhaleffâtından paşa-yı mumaileyh bendelerine ahz etmiş olduğu	
		Nühâs üzerine sîm yaldızlı sancağ-ı şerif Kelâm-ı kadîm	3 kıt'a 1 cild 1.500 krş
		Nühâs üzerine sîm yaldızlı tuğ-ı hümâyûn	3 kıt'a 150 krş
		Taht-er revân	1 kıt'a 1.616 krş
		Beyaz sandal üzerine ayet-i kerime tahrir olunmuş sîm alemlî yaldızlı cedîd Yöğrük bayrağı. 1-1.500 krş, Yekûn 4.366 krş. 200 krş- Tablâ alem bahası 4.566 krş	

Müteveffa müşârû'n-ileyhin Çarşamba konağında mevcut olan esb-lerden fûruht olunan (<i>meblağ-ı mezbûr zimmet-i çakeride mevcut olmakla</i>)	
Yahya Efendi kırısı esb 1re's, 300 krş	
Cemşiroğlu kırısı esb	1re's,300 krş
Merzifonî al	1re's,300 krş
Çakır dorusu	1re's,455 krş
Nüzulemini kırısı	1re's,240 krş
Haytab kırısı	1re's,250 krş
Trabzonî doru	1re's,280 krş
Ustaoğlu akçe kanda esb	1re's,180 krş
Çiftlik mahsulü kula tay	1re's,340 krş
Tatar ağasının al kısrağı	1re's,500 krş
Mehmed Paşa kırısı	1re's,335 krş
Toplam esb: 1re's 3.480 kuruş	
s.10-Müteveffa müşârû'n-ileyhin Çarşamba konağında mevcut olan esb ve esterleri ³⁰⁸	
Mahmud Tiran dorusu esb	1re's
Hasımoğlu hacı Ahmed kırısı esb	1re's
Çıplak kırısı esb	1re's
Trabzon kulası esb	1re's
Üçüncüoğlunun al kısrağı 1- kulun 1	2 re's
Yerli doru kısrağı 1 kulun 1	2 re's
Doru kısrağı üç yaşında	1 re's
Yağız kısrağı iki yaşında	1 re's
Rahvan kırısı bargir	1 re's
Kır katır	6 re's
Doru katır	9 re's
Yağız katır	3 re's
Sincabî katır	1 re's
Al katır	1 re's
Toplam ester: 20	20 re's
Esb:8,Bargir:1	9 re's
Sivas eyaletinde Erbaa kazasına tabi Ğaradî çiftliği ve Köprü kazasında Narlı çiftliği müteveffayı müşârûnileyhin evkafından ise de çiftlikân-ı mezkûrede mevcut olan hayvanatın miktarı	
Narlı çiftliğinde olan öküz	1 çift
Ğaradî çiftliğinde olan	
Manda öküzü	12 çift
Ağnam	300 re's
Kısrağı	2 re's
Tay	2 re's
Yulaf	30 kile
Kendir	210 kıryye
Hinta	35 kile

³⁰⁸ Ester: katır.

Şa'ir	35 kile
Müteveffa-yı müşârû'n-ileyhin Çarşamba ve Terme kazalarında ber-vech-i mülkiyet zabt ve tasarruf olan	
Terme kazasında Aşağı köy bucağında hasıl olan aynen arz senevi	
Su hakkı icaresi 300 kuruş. Deynin hasılatı 600 krş, toplam 900 krş	
Çarşamba kazasında eskisaray yeri demekle meşhur tahminen onbeş kile tohum istiâb eder tarla	1 kıt'a 3 dönüm
Adım kazasına tabi Hacı Beyli kar-yesinde	1 kıt'a tarla 8 dönüm
Çarşamba kasabası çarşusunda et-mekçi firunu	1 bâb icaresi 60 kuruş
Çarşamba kazasında kain cevânib-i erbaası kârgîr duvar üzerine fevkânî ve tahtani odaları muhtevî ma'lûm'ul-hudud müteveffayı müşârû'n-ileyhin müceddeden bina ve inşa ettirmiş olduğu cedîd hân. 1 kıt'a fevkânî oda 30 beheri 30 krş-tan 900 kuruş, Tahtani oda 33'aded beheri 25 kuruştan 825 krş, Kah-vehane 1 'aded 100 kuruş Senevi icarı toplamı 1.825 kuruş	
Çarşamba kazasında kain ma'lûm'ul-hudud ve müştemilât mehterhane konağı 1 bâb	
Kasaba-ı mezbûrda kâin kezalik ma'lûm'ul-hudud ve müştemilât kethuda konağı 1 bâb	
Kezalik kasaba-ı mezbûrda kâin ma'lûm'ul-hudud ve müştemilât atik konak 1 bâb	
Çarşamba kasabasında vaki ma'lûm'ul-hudud ve müştemilât hariciye ve dahiliye büyük konak	Konak 1 bâb
Konağı-ı kebîrin civarında ma'lûm'ul-hudud ve müştemilât hazine konağı	1 bâb
s.11-Müteveffa-ı müşârû'n-ileyhin Abatsa da ve Çarşamba kazalarında mevcut olan hayvanatı	
Abatsa'da Buladoğlu seyyid Hasan nâm kimesnenin yedinde olan	
Ağnam	162 re's
Kuzu	15 re's
çamuş	1 çift
İnek	1 çift
Çarşamba'da Ökseli Hacı Torun Ahmed nâm kimesnenin yedinde olan	

camuş	42 re's
Sağır tosun	14 re's
Sığır	16 re's
Sığır dügesi	13 re's
Çamuş dügesi	2 re's
Çamuş tosunu	8 re's
Sığır öküzü, 6 re's Toplam 101 re's	
Çarşamba'da sayısoğlu yedinde mevcut olan	
Tay kısırak	12 re's
Kısırak kısır	4 re's
Erkek tay üç yaşında	2 re's
Tay iki yaşında	1 re's
Tay bir yaşında	4 re's
Erkek tay birer yaşında	4 re's
Kancık tay ikişer yaşında, 2 re's Toplam 27 re's	
Çarşamba'da Balcıoğlu seyyid Mustafa'nın yedinde olan	
Ağnâm	280 re's
Kuzu	93 re's
Terme kazasında Gölardı dağında Yavuzlukta olan camuş	3 çift
Ağabağçesinde sancaklı dağında Yavuzlukta olan camuş	3çift
Müteveffa-yı müşârü'n-ileyhin bazı kesân zimmetlerinde ve sâlyânedend zikr-i atı kazalarda olan bakayası	
Ünyeli Suriçoğlu Yani reisin müceddeden inşa eylediği şehniye mesarifatından dolayı zimmeti 7.500 kuruş	
Ünyeli Çırçır oğlu Leftar reisin müceddeden inşa eylediği şehniye mesarifinden dolayı zimmeti 2.117 krş	
Ünyeli Hallaççı oğlu Mustafa nâm reisin müceddeden inşa eylediği martiko ³⁰⁹ mesarifinden dolayı zim-meti 5.500 krş	
Ünyede Giresunlu çilesiz oğlu Ömer reisin müceddeden inşa eylediği şehniye? mesarifinden dolayı zimmeti <i>Meblağ-ı mezbûr tamamen tahsil olunub zimmet-i çâkeride mevcud olmağla şerh verildi fi 11 z 1233 2.117 kuruş</i>	
Kavak kazası ahalisinin sebzahasından zimmeti (sebz 590 kile)	Beheri 7kuruştan 4.130 krş.

Sabık kavak mütesellimi babasız Feyzullahın zimmeti	3.198 krş
Müteveffa-yı müşârü'n-ileyhin oğlu Osman Beyin Kuşunlu çiftliğinin otuz iki senesi mahsulundan zimmeti	4.447 krş
Karahisar-ı şarki ahalisinin otuzüç senesi tevziinden dolayı bâ i'lâm zimmeti	41.540 krş
Bafra ve Alaçam kazaları ahalisinin otuziki senesi tevziinden zim-meti	16.951,5 krş
s.12-Bafra ve Alaçam kazaları ahalisinin otuziki senesi harman zahiresinden dolayı zimmeti	6.991,5 krş
Fatsa kazası ahalisinin otuziki senesi tevziinden zimmeti	11.415 krş
Kavak kazası ahalisinin otuziki senesi tevziinden zimmeti	20.301 krş
Rize kazası ahalisinin otuziki senesi tevziinden zimmeti	17.891 krş
Batum kazası ahalisinin otuziki senesi tevziinden zimmeti	21.000 krş
Ünye kazası ahalisinin otuziki senesi tevziinden zimmeti	1.154 krş
Müteveffa-yı müşârü'n-ileyhin Karahisar-ı şarki madenciliklerinde sinin-i atıka şab bakayasından matlubu şab. 351 kantar beheri 135krştan 47.385 krş. Bakaya 217.711 9.445 tahsil olunan 208.266 kuruş	
s.13-Müteveffa-yı müşârü'n-ileyh Süleyman Paşanın Bafra kazasında büyük konakta mevcut olan emval ve eşyasının ve çiftlikân ve sairesinin zabt ve tahriri olunması hususunda taraf-ı çâkeriden muharrer Mustafa Reşid Efendi bendeleri tayin ve irsal olunmakla muharrir mumaileyh bendeleri Bafraya varup mütesellimi Maraşlızâde Mehmed Ağa ve vücuh-ı memleket kulları marifeti ve marifet-i şer'i ile gibi tashih ve tahkik ve zahire ihraç ederek takdim olunan mümzi defter mantuki üzere zabt ve tahrir edildiği emval ve eşya ve çiftlikân ve sairenin defteridir ki bervechi atı zikr ve beyan olunur.	
İngilizkârî çalar saat	1'aded
Kırmızı meşin kablı sağır sandalye	5'aded
Kırmızı meşin kablı kebîr sandalye	2'aded
Yan minderi	3=topl. 150 krş

³⁰⁹ Martiko: Bir tür tekne.

Bilecikkârî çıtma beyaz ve yeşil ve mâi nakışlı gılâfi cedid sandallı yasduk	Cedid 10 Müsta'mel 10 Köhne 06 toplam: 26
Bilecikkârî kırmızı boğazı astarlı müsta'mel yasduk	12 'aded
Acemkârî kırmızı astarlı şayık müsta'mel yasduk	10 'aded
Bilecikkârî gögez ve sair elvan nakışlı gılâfi kırmızı astarlı cedid yasduk	15 'aded
Kıbriskârî kırmızı boğazı astarlı müsta'mel yasduk	12 'aded
Yün memlû cedid çuka erkân mînderi	10 'aded
Yün memlû elvan çuka yasduk	4'aded
Haleb süvayisi, Beyrutî keremsûd penbe memlû cedid şilte	4'aded
Mutalla ³¹⁰ üstüfa kenarlı gögez atlas gılâfi gögez keremsûd penbe memlû cedid yasduk	4'aded
Mutalla üstüfa kenarlı gılâfi mâi merrâi müsta'mel köşe şiltesi	2'aded
Gümüşi Haleb çiçeklisi kenarlı kırmızı canefli cedid yorgan ma'a çarşâb	1'aded
Siyah Haleb çiçeklisi kenarlı kırmızı canefli cedid yorgan ma'a çarşâb	1'aded
Hümayun cedid yatak çarşâbı	1'aded
Cözme cedid yatak çarşâbı	1'aded
Sarı Haleb çiçeklisi birüni gögez keremsûd derünü penbe memlû cedid yatak şiltesi	1'aded
Gögez Haleb çiçeklisi birüni gögez keremsûd derünü penbe memlû cedid yatak şiltesi	1'aded
Sarı Haleb çiçeklisi birüni gögez boğazı derünü penbe memlû müsta'mel yatak şiltesi	1'aded
Gümüşi Haleb çiçeklisi birüni gögez keremsûd derünü penbe memlû cedid yüz yasadığı	1'aded
Gögez Haleb çiçeklisi birüni gögez keremsûd derünü penbe memlû cedid yüz yasadığı	1'aded
Sarı Haleb çiçeklisi birüni gögez keremsûd derünü penbe memlû cedid yüz yasadığı	1'aded
Gögez atlas birüni kırmızı boğazı derünü penbe memlû müsta'mel yatak şiltesi	1'aded
İngilizkârî beyaz ve yeşil basma derünü penbe memlû yatak şiltesi	2 'aded

³¹⁰ Mutallâ: Yıldızlı.

İngilizkârî beyaz ve yeşil basma derünü penbe memlû cedid yüz yasadığı	2'aded 2 zira'
mâi ipek saçaklı birüni kırmızı astarlı al çuka mak'ad	2'aded 10 zira'
Mâi ipek saçaklı birüni kırmızı astarlı fes rengi saye cedid çuka mak'ad	1'aded 17 zira'
Sarı ipek saçaklı birüni cevizi astarlı al çuka müsta'mel mak'ad	2'aded 12 zira'
Gögez ipek saçaklı kırmızı astarlı sarı çuka köhne mak'ad	1'aded 4 zira'
Sarı ipek saçaklı fes rengi köhne çuka mak'ad	2'aded 18 zira'
Acemkârî mâi tire saçaklı birüni kırmızı astarlı müsta'mel şayık yasduk	2'aded
Köhne çuka mak'ad	2'aded 2 zira'
Acemkârî köhne kalıçe	1'aded
Gögez Haleb çiçeklisi yorgan ve çarşâb	2'aded
Sarı Haleb çiçeklisi yorgan ma'a çarşâb	3'aded
Mâi Haleb çiçeklisi müsta'mel yorgan ma'a çarşâb	3'aded
Mâi çit müsta'mel yorgan ma'a çarşâb	1'aded
Sarı Haleb çiçeklisi cedid yorgan ma'a çarşâb	1'aded
Beyaz çit yorgan ma'a çarşâb	1'aded
Kırmızı ve beyaz kutni müsta'mel yorgan ma'a çarşâb	2'aded
Haleb alacası müsta'mel yorgan ma'a çarşâb	4'aded
Bursa şiryabi? müsta'mel yorgan ma'a çarşâb	2'aded
Sarı saçaklı kırmızı astarlı köhne mâi çuka mak'ad	1'aded 6 zira'
Haleb alacası müsta'mel yorgan ma'a çarşâb	1'aded
Haleb kutnisi birüni kırmızı astarlı derünü penbe memlû cedid yüz yasadığı	5'aded
Haleb çiçeklisi birüni kırmızı astarlı derünü penbe memlû yüz yasadığı	6'aded
Derünü penbe memlû çit müsta'mel şilte	1'aded
Derünü penbe memlû çit müsta'mel yüz yasadığı	1'aded
Haleb çiçeklisi derünü penbe memlû yatak şiltesi	1'aded
Haleb çiçeklisi derünü penbe memlû köhne yatak şiltesi	1'aded

Çit gögez astarlı derûni penbe memlû kutnî cedîd yatak şiltesi	1'aded
Kutnî birünigögez astarlı derûni penbe memlû cedîd yatak şiltesi	1'aded
Haleb aloacası birüni kırmızı astarlı derûni penbe müsta'mel yatak şiltesi	1'aded
Mâi çit birüni kırmızı astarlı derûni penbe müsta'mel yatak şiltesi	1'aded
Beyaz çit derûni penbe memlû birüni kırmızı astarlı köhne yatak şiltesi	1'aded
Mâi çiçekli derûni yün memlû birüni kırmızı astarlı müsta'mel yatak şiltesi	1'aded
Tokad basması derûni yün memlû birüni kırmızı astarlı müsta'mel yatak şiltesi	1'aded
Tokadkârî müsta'mel yorgan ma'a çarşâb	6'aded
Köhne çit yorgan	13'aded
s.14- Tokadkârî müsta'mel yorgan bilâ çarşâb	3'aded
Derûni penbe memlû köhne yüz yasadığı	6'aded
Haleb çiçeklisi derûni penbe memlû köhne yatak şilte	1'aded
Derûni yün memlû köhne yatak şiltesi	6'aded
Gögez saçaklı mâi çukaya birüni kırmızı astarlı köhne mak'ad	3 zira'
Sarı saçaklı fes rengi köhne çuka mak'ad	1'aded
Köhne pencere perdesi	13'aded
Köhne çit mak'ad	8'aded
Mâi çit derûni penbe memlû müsta'mel yatak şiltesi	1'aded
Merzifonkârî müsta'mel mak'ad	1'aded
Gögez atlâs üzerine süzeni işlemeli müsta'mel ocak yaşmağı	1'aded
Acemkârî deve yünü müsta'mel kaliçe	5'aded
Kutnî derûni penbe memlû birüni kırmızı astarlı cedîd yatak şiltesi	1'aded
Kutnî derûni penbe memlû birüni kırmızı astarlı müsta'mel yatak şiltesi	8'aded
Çit derûni penbe memlû birüni kırmızı astarlı müsta'mel yatak şiltesi	1'aded
Çit derûni yün memlû birüni kırmızı astarlı yatak şiltesi	1'aded
Köhne çit yasduk	1'aded
Kırmızı astarlı köhne çit yasduk	5'aded
Kırmızı astarlı köhne deymi/ dimi yasduk	12'aded

Kırmızı astarlı köhne iskenderânî yasduk	5'aded
Bilecikkârî kırmızı astarlı müsta'mel yasduk	6'aded
Derûni yün memlû köhne minder 175 kıyye yünden	8'aded
Müsta'mel çit kapu perdesi	3'aded
Selanikkârî köhne kapu perdesi	3'aded
Çuka müsta'mel kapu perdesi	2'aded
Selanikkârî müsta'mel kaliçe	1'aded
Türkman kârî cedîd kilim	6'aded
Türkmankârî müsta'mel kilim	7'aded
Gördüskârî müsta'mel seccade	3'aded
Gömleklilik	5'aded
İşlemeli müsta'mel yatak çarşâbı	1'aded
Çiçekli müsta'mel boğça	2'aded
Havlû	2'aded
Don	2'aded
Gömlek	1'aded
Gömleklilik kirbas- bez	5'aded
Yeşil sanduk	7'aded
Lehkârî kebîr çekmece	1'aded
Beçkârî mahlût tabak	16'aded
Hoşâb kâsesi	2'aded
Bayağı fincan	10'aded
Bayağı lecür kâsesi	3'aded
Bayağı beçkârî tabak	2'aded
Bilecikkârî birüni kırmızı astarlı müsta'mel yasduk	7'aded
Bilecikkârî soyalı kırmızı beyazlı yasduk	5'aded
Sarı saçaklı al çuka müsta'mel mak'ad	3'aded
Derûni yün memlû yan minder 150 kıyye yünden	3'aded
Hatâi hasır	14'aded
Ocak yaşmağı	1'aded
Piş-tahta	1'aded
İngilizkârî ayine	1'aded
Elvan tire saçaklı birüni beyaz astarlı kıbriskârî cedîd mak'ad	8'aded
Kırmızı beyaz yeşil saçaklı birüni beyaz astarlı mâi basma mezûr cedîd mak'ad	1'aded
Muhtelif elvan Kıbrıs basması birüni kırmızı astarlı cedîd yasduk	51'aded
Selanikkârî müsta'mel kaliçe	1'aded
Acemkârî köhne orta şaik	1'aded
Köhne yorgan	2'aded
Müsta'mel çerke	1'aded
Müsta'mel ...ve oturak ma'a takım	1'aded
Hatai müsta'mel kebîr hasır	1'aded
Pirinç müsta'mel şem 'dân	10'aded
Cedîd nühâs legen ve ibrik	8 çift
Müsta'mel nühâs legen ve ibrik	3 çift
Cedîd nühâs su tası	3'aded

Yıldızlı kebîr müsta'mel tumbâk şem 'dân	1 çift
Yıldızlı tumbâk cedîd legen ve ibrik	1 çift
Yıldızlı müsta'mel legen ve ibrik	1 çift
Beçkârî kâse	3 'aded
Kastamonu nühâs üzerine yıldızlı çorba tası- kapak	2 'aded
Müsta'mel nühâs kebîr tepsi	1'aded
Müsta'mel nühâs cedîd tepsi	1'aded
Bulad revganlı müsta'mel tepsi	4'aded
Nühâs müsta'mel Abdest legeni	3'aded
Nühâs müsta'mel Çame şuy legeni 3 kebîr- 2 sagîr	5'aded
Yıldızlı tumbâk müsta'mel abdest legeni	1'aded
Meşin üzerine kabreli şem 'dân sofrası 1 cedîd- 5 müsta'mel	6'aded
Nühâs müsta'melkebîr yağ debbesi	2 'aded
Nühâs ve vasat müsta'mel yağ debbesi	2 'aded
Nühâs kebîrve sagîr müsta'mel gügüm	5'aded
Nühâs çark işi müsta'mel sahan	14'aded
Nühâs çark işi müsta'mel sahan kapağı	14'aded
Nühâs çark işi müsta'mel Sagîr tasma'a kapak	2 çift
Nühâs çark işi müsta'mel sagîr kapak biri yıldızlı	16 'aded
Nühâs çark işi müsta'mel sagîr sahan ma'a kapak	2 çift
Nühâs müsta'mel su matarası	1'aded
Yürük bayrağı	1 top
Sim	120 dirhem
Müsta'mel avânî nühâs	297 kıyye
Müsta'mel Ocak temürî	37 'aded
Kırmızı nühâs kebîr mankal	1
Yün tahminen	940 kıyye
Temür sanduk kebîr-1 sagîr-2	3'aded
Filika temürî	1'aded
Temür ışğara	1'aded
Temür kebab şişi	1'aded
Temür külhan kapağı	1'aded
Temür ocak maşası	8'aded
Temür ateş körüğü	5'aded
Köhne çit yün memlû yasduk	5'aded
Mâi ipek müsta'mel mak'ad saçağı	22 zira'a
Mâi ipek cedîd mak'ad saçağı	7 zira'a
Yeşil ve gögez müsta'mel Mak'ad saçağı	7 zira'a
Beyaz tirekârî müsta'mel Mak'ad saçağı	32 zira'a
Kırmızı tirekârî müsta'mel mak'ad saçağı	5 zira'a

s.15-Bafra'da büyük konağın selamlığında mevcut bulunan Bafra mütesellimi Maraşlızâde Mehmed Ağa'ya Emanete Teslim olunan	
Kıbrıs basması yasduk	14 'aded
Kıbrıs basması mak'ad	5 'aded
Çiçekli şilte	1 'aded
Kutnî şilte	1'aded
Kutnî yorgan	1'aded
Yüz yasdığı	2'aded
Döşek çarşâbı	1'aded
Alaca şilte	3'aded
Basma yorgan	4'aded
Basma şilte	1'aded
Amasya cinsi müsta'mel mak'ad	4'aded
Yan minderi	4'aded
Nühâs ibrik	2 'aded
Nühâs legen	1 'aded
Nühâs abdest legeni	1 'aded
Kebîr pirinç şem 'dân	3 'aded
Kebîr nühâs tepsi	1 'aded
Merzifonî deymi müsta'mel yasduk	15 'aded
Kahvealtı tepsi	1 'aded
Kilim	2 'aded
Alaca şilte	1 'aded
Dimi müsta'melyasduk	6 'aded
Dimi müsta'mel mak'ad	1 'aded
Mâi saçaklı çuka mak'ad	1 'aded
Mısır hasrı	3 'aded
Nühâs müsta'mel sahan	19 'aded
Nühâs müsta'mel kapak	23 'aded
Nühâs lenger	5 'aded
Nühâs kadaif tepsisi	3 'aded
Nühâs süzek	3 'aded
Nühâs kebîr çamasuy legeni	1 'aded
Nühâs kebîr tencere ma'a kapak	1 'aded
Nühâs kebîr ve sagîr tencere	13 'aded
Nühâs tencere kapağı	10 'aded
Nühâs orta tepsi	1 'aded
Nühâs gügüm	2 'aded
Nühâs kebîr kazğan	1 'aded
Müteveffa müşârî'n-ileyhin Bafra Kazasında vaki bervec-i mülkiyet zabt ve tasarrufunda olan çiftlikâni	
Bafra kazası kurbunda ma'lumul-hudud İngiliz çiftliği-çiftliğîn müştemilâtı	1 kıt'a
Fevkânî üç bâb oda ve sair muhtevi konak	1'aded
Zeminde olan odalar	4'aded
ahur	1'aded
Öküz damı	1'aded
Buğday anbarı	2'aded
Kebîr samanlık	1'aded
Mısır serkeni	1'aded

Balak sadesi	1'aded
Kethudanın fevkânî hanesi	2'aded
Aşhane	1'aded
Hidmetkar evleri	5'aded
Kumcağızda çamuş sayesi	2'aded
Komağızda hidmetkar evi	2'aded
Nan-ı aziz fırını	1'aded
Bir gözlü su değirmeni	1'aded
Su hazarı	1'aded
Çiftliğ-i mezkûrun adevâtı	
Sahan	5'aded
Kabâk	5'aded
Çorba tası	5'aded
Lenger	1'aded
Legen ma'a ibrik	1çift
Tepsi	1'aded
Tencere	5'aded
Kapak	5'aded
Kefkir	1'aded
Ocak temürî	2 çift
Yorgan	5'aded
Döşek	5'aded
Yasdık	5'aded
Şilte	2'aded
Yüz yasdığı	1'aded
Yorgan	1'aded
Çatal sapan	3 çift
Kara saban	3 çift
Temürlü urba	3'aded
Balta	4'aded
Dögen	3'aded
Sahan	1'aded
Gügüm	1'aded
Sağır kazgan	1'aded
Çiftliğ-i mezbûrun hayvanâtı	
Fındıkoğlu Totuk zimminin yedinde olan	
Yağız kısarak	2 re's 2 kulun
Temür kısarak	1re's-kulun 1
Doru kısarak	2 re's
Kır kısır kısarak	3 re's
Doru kısır kısarak	6 re's
Kula kısır kısarak	1 re's
Al kısır kısarak	1 re's
Temür kısır kısarak	1 re's
Kancık tay 1,5 yaşında	3 re's
Erkek tay 1,5 yaşında	1 re's
Kancık tay 2,5 ar yaşında	2 re's
aygır	1 re's
Gümüşçülerde al igdiş	1 re's
Katır sıpası 4 yaşında	1 re's
Katır sıpası 2,5 yaş	1 re's
Katır sıpası 1,5 yaş	2 re's
Merkep çiftlikte	1re's, sıpası 1 re's

Kancık merkep çobanda	1 re's- sıpa
Merkep sıpasız	1 re's
Erkek merkep	1 re's
Gümüşçü İbrahim yedinde mevcut olan	
Manda ineği	25 re's
Dana üçer yaşında	4 re's
Gümüş boğası	1 re's
Molla Ahmed yedinde Mevcud Olan	
Manda ineği	14 re's
Manda dügesi ikişer yaşında	3 re's
Dana üç yaşında	1 re's
Kara sığır ineği	6 re's
Kara sığır boğası	1 re's
Ali kethudanın yedinde mevcut olan	
Camuş öküzü	16 re's
Kara sığır öküzü	5 re's
Keçi	33 re's
Oğlak	27 re's
Çoban Kara Mustafa'nın yedinde mevcut olan	
Ağnâm ve kuzu	567 re's
Keçi	53 re's
Oğlak	16 re's
Pulad değirmeni	1 bâb
Çayır değirmeni	1 bâb
s.16-Müteveffa müşarünileyhin Bafra kazasında bervech-i mülkiyet zabt ve tasarrufunda olan karaca kum çiftliği 1 kıt'a	
Fevkânî ve tahtani altı odayı muhtevevi konak	1 bâb
Kethuda odası	1 bâb
Hidmetkar evleri	5 bâb
Öküz damı	1'aded
Manda sayesi	1'aded
Zahire anbarı	1'aded
Samanlık	1'aded
At damı	1'aded
Edavâtı	
Nühâs sahan	15'aded
Nühâs kapak	15'aded
Nühâs kebîr kazgan	1'aded
Oçak temürî	1'aded
Ocak maşası	1'aded
Sapan temürî	20'aded
Urba	2 kıta
Çiftlik-i mezburda mevcut olan hayvanat	
Açık kır kısarak	5 re's
Temür kır kısarak	4 re's
Doru kısarak	8 re's

Kula kısrak	2 re's
Al kısrak	1 re's
Kulun altı aylık	4 re's
Katrır sıpası 2,5 ar yaşında	5 re's
Katrır sıpası 1 er yaşında	7 re's
Katrır sıpası altı aylık	2 re's
...humarı	1 re's
Manda ineği	18 re's
Manda danası 2,5 yaşında	3 re's
Manda danası altı aylık	7 re's
Karasığır ineği	22 re's
Buzağı altı aylık	19 re's
Kara sığır danası 2 yaşında	3 re's
Kara sığır danası 3 yaşında	2 re's
Kara sığır dügesi 3 yaş	3 re's
Koşu mandası	7 re's
Kara sığır öküz	11 re's
Kara sığır dügesi 2 yaş	3 re's
Müteveffa-yı müşârü'n-ileyhin Bafra kazasında bervech-i mülkiyet zabt ve tasarrufunda olan akaratu	
Bafra'da menzilhane 2 Oda, 1 ahur, 1kahvehane, Senevî icarı 200 kuruş	
Bafrada menzilhane civarında olan mağazalar ikisi halî 7'aded, senelik icarı 100 kuruş	
Bafra'da tahmis kahvesi 1'aded senelik icarı 100 kuruş	
Bafrada cedîdhandan kuşe odası 3'aded senelik icarı 70 kuruş	
Han tahtında olan dekakin 6'aded senelik icarı 145 kuruş	
Kuyumcu arastasında fevkânî dükkân. 1 'aded icarı 30 kuruş	
Nalband dükkânı 1'aded icarı 35 kuruş	
Etmekçi firunu 1 1 'aded icarı 40 kuruş	
Körükçü dükkânı .1 'aded 30 kuruş icarı toplam 750 kuruş	
Bafra'da konak kapusu kurbunda cedid kahvehane	1'aded
Bafra'da ince arastada harab dükkân	2'aded
Bafrada sofiler mahallesinde ma'lumul hudud ve müştemilat sağır sükna*	1'aded
Bafrada büyük konağın karşısında ma'lumul hudud müceddeden bina ve inşa olunmuş olan cedidi han	1 kıta
Fevkânî oda	24 'aded
Tahtani dekakin	6 'aded
Kahvehane	1 'aded
Ahur	3 'aded
Senelik icar toplamı 600 kuruş	

Bafra'da ma'lumul hudud ve müş- temilat mehterhane konağı	1'aded
Bafra kazasında malumulhudud ve müştemilat hariciye ve dahiliyelü kebir konak	1'aded
Selamlıkta yaldızlı odada mevcut olan mefruşat	
Bilecikkârî çatma birüni kırmızı astarlı derüni bayağı memlû yasduk	16 'aded
Derüni bayağı memlû yan minderi	2,5 'aded
Patista müsta'mel pencere perdesi	14 'aded
Hatai müsta'mel kebir hasır	1 'aded
Selamlıkta diğer altun yaldızlı eğri direkli odada mevcut olan mefruşat	
Bilecikkârî çetme birüni kırmızı astarlı derüni bayağı memlû müsta'mel yasduk	12 'aded
Gögez ibrişim saçaklı al çuka müs- ta'mel mak'ad	2 'aded
Bayağı memlû yan minderi	2 'aded
Patiste müsta'mel pencere perdesi	7 'aded
Selanikkârî müsta'mel kaliçe	1 'aded
Haremde büyük odadamevcud olan mefruşat	
Bilecikkârî çetme derüni bayağı memlû birüni kırmızı astarlı müs- ta'mel yasduk	9 'aded
Sarı ibrişim saçaklı müsta'mel Al çuka mak'ad	3'aded
Yapağı memlû müsta'mel yan minder	3'aded
İki kanad müsta'mel Türkman kilimi	2 'aded
Müteveffa müşârü'n-ileyhin kendü malı olmak üzere nefs-i ünyede bir mahzende mevcut ve mehfuz olan	
Barut siyah	1.693,5kıyye
Sanduk derununda olan kurşun	3.533 kıyye
Külçe-i kurşun	1.287 kıyye
Müteveffa müşârünlehy kendü malı olmak üzere Ünye kalası çepeha- nesinde mevcut ve mahfuz olan	
Barut siyah	1.131 kıyye
çuval	22 'aded
çeltük	145 kile
Değirmen taşı ma'a takım	3 'aded
Taş el değirmeni	2 'aded
Müteveffa müşârü'n-ileyhin kendü malı olmak üzere Ünye kalasında köhne ve fersude olup marifet-i şeri ile Furuht oounmuş olan avânî nühâs ve sairenin bahası. 618 kuruş	

Müteveffa müşârü'n-ileyhin muhaleffâtından köhne ve fersude olup kezalik marifet-i şeri ile Furuht olunmuş olan köhne papuçların bahası 120 kuruş	
Müteveffa müşârü'n-ileyhin Fatsa kazasında kâin malumulhudud ve müştemilât hariciye ve dahiliyeli bervech-i mülkiyet zabt ve tasarrufunda olan konak 10 bâb	
Konağ-ı mezkûrun derununda mevcut olan avânî-i nühâs ve eşya-yı saire	
Nühâs müsta'mel sahan	10 'aded
Nühâs müsta'mel kapak	10 'aded
Nühâs müsta'mel tencere	8 'aded
Nühâs tencere kapağı	8 'aded
Nühâs sagîr kazağan	2 'aded
Nühâs kebîr tepsi	1 'aded
Orta pirinç şem 'dân	2 'aded
Al çuka müsta'mel mak'ad	2 'aded
Yün memlû müsta'mel kadife yasduk	12 'aded
Nühâs sagîr lenger	2 'aded
Nühâs legen ve ibrik	1 çift
Dimi köhne yasduk	12 'aded
Yün memlû şilte	2 'aded
Yün memlû dimi döşek	2 'aded
Çit yorgan ma'a çarşâb	2 'aded
Müteveffa-yı müşârü'n-ileyh nefsi Fatsa Kasabasında çend sene mukaddemce müceddeden inşa ettirüb bervech-i mülkiyet zabt ve tasarrufunda olan Hamam	1 kıt'a icarâ 130 kuruş
Müteveffa müşârü'n-ileyh Ünye kazasında bervech-i mülkiyet zabtu tasarrufunda olan çiftlikâni Ünye kazasında ma'lûm-ul-hudud ve müştemilâtı olan çiftliği 1 kıt'a	
Müştemilâtı	
Fevkânî oda	3 'aded
samanlık	1 'aded
ahur	1
Edavâtı	
Temûr çatal sapan takımı	1 çift
Temûr karasaban takımı	1 çift
Mezraaları	
Çala yeri Tarlası	30 dönüm
Veylibanyeri tarlası	30 dönüm
Çiftliği mezburda mevcut olan hayvanat	
Kısarak	8 re's
Erkek tay üç yaşında	3 re's
Dişi tay iki yaşında	3 re's
Çamuş ineği	7 re's
Çamuş öküzü	2 re's

Karasığır ineği	5 re's
Karasığır öküzü	6 re's
Dana iki yaş	5 re's
Kovan peteği	55 'aded
Ünye kazası civarında Ceviz deresi nâm mahalde malumulhudud ve müştemilât Ballık çiftliği. 1 kıt'a senevi hâsılatı darı bervech-i maktu' 80 kile	
Ünye kazası kurbunda malumulhudud ve müştemilât Yek kelleli çiftliği senevi hâsılatı bervech-i maktu' 20 kile. 1 kıt'a senelik darı hâsılatı 20 kile	
Müteveffa-yı müşârü'n-ileyhin kendi malı olmak üzere zabt ve tasarrufunda olan kanca başların mikdarı	
Ünyeli İsmail bölükbaşının süvar olduğu kancabaşı ma'a takım	1 kıt'a
Ünyeli gaffar Ali oğlu Ömer'in süvar olduğu kancabaşı	1 kta
Ordu kazasında perşenbeli kızılbaşoğlu İbrahim bölükbaşının süvar olduğu kancabaşı	1 kıt'a
Samsun iskelesinde Adl bayrakdarın süvar olduğu kancabaşı	1 kıt'a
Ayvasıl kasabasında Kara İbrahim oğlu Hasan bölükbaşının süvar olduğu kancabaş	1 kıt'a
Ünyede köhne ve fersude olup erkab ve istimale Salih olmayan kanca başı	3 kıt'a
Ünyede beş çifte çayır fiklikası	1 kıt'a
Ünye rüesalarından Garipoğlu İbrahim reisin süvar olduğu iki direkli şehniye	1 kıt'a, 22 zira'a
Müteveffa müşârü'n-ileyh Süleyman Paşanın Samsun'da Hançerli mahallesinde mukaddema temhir olunmuş konağında mevcut olan eşyası çakeri keminelere ve vücuh-ı memleket kulları marifeti ve marifet-i şeri ile taharri ve tahkik olunub ber mantuk-ı defter mûmzi zabt ve tahrirrolunan döşeme ve eşya ve sairenin defteridirki ber-vechi ati zikr ve beyanolunur	
Konağ-ı mezkûrun fevkânîsinde bulunan mefrûşât büyük odada mevcut	
Bilecikkârî çetme derûni yün memlû yasduk	21 'aded
Sarı ibrişim saçaklı al çuka mak'ad-kebîr-2- sagîr-2	4 'aded

Selânikkârî atlâs üzerine işlemeli derûnî penbe memlû köşe minder	1 'aded
yasduk	2 'aded
lehkârî derûnî penbe memlû köşe şiltesi	2 'aded
Al çuka ocak yaşmağı	1 'aded
Nemçekârî kebîr ayine	1 'aded
Erzurumkârî müsta'mel Kebîr kalıçe	1 'aded
Yün memlû minder kebîr-2- sagîr-2	4 'aded
Çamekan odasında mevcut olan mefrûşât	
Elvan bilecikkârî müsta'mel Derûnî yün memlû yasduk	18 'aded
Gögez ibrişim saçaklı al çuka müsta'mel Mak'ad kebîr-2, sagîr-2	4 'aded
lehkârî derûnî penbe memlû müsta'mel Sagîr köşe şiltesi	2 'aded
Al çuka köhne ocak yaşmağı	1 'aded
Yün memlû minder kebîr-2, sagîr-2	4 'aded
Türkmankârî kebîr cedîd kilim	2 'aded
Patista pencere perdesi	3 'aded
Nühâs kebîr müsta'mel fenar	1 'aded
Cedîd nühâs kebîr sahan ve kapak	34 'aded
Cedîd nühâs kebîr ve sagîr lenger	4 'aded

Cedîd nühâs kebîr ve sagîr tabe	4 'aded
Cedîd nühâs çorba tası	3 'aded
Cedîd nühâs tepsi	2 'aded
Köhne takımli harap hanto	1 'aded
Samsunda ma'lûm-ul-hudud mülk gümrük arsası	1 kıta
Samsunda Yalı Camii şerîfi derununda zuhur edip Samsun kalası çepehanesine marifet-i şerile vezn olunub mevzuu ve emanet vechle hıfz olunmuş olan edevât-ı harbiyenin mikdarı	
Otuzsekiz aded ağzı tabalı matara derununda matara ba'delvezn barut siyah	647 kıyye
Kırk 'aded meşin kese derununda mahlût kurşun ma'a tarh ve senk çakmak ba'delvezn	535 kıyye
Bir kufe derununda ma'a tara çakmak taşı badelvezn	24 kıyye
Muharrir Mustafa Reşid Beğ Ser bevvâbin Seyyid İsmail Beğ Fî 19 Zilhicce Sene 1233	

سابقاً طبرزون والیسی مرتبه دار ناده سلیمان پاشا نازک وفاتت بنا؛ كافة خلقاً تترك بجانب ميرن بطه و تحریک
 خصصه اداة سینه شاهانه تعلق یورد مقدس شاهی مشا اربابک حین وفاتت به عذیبه سنجائی متصرفی عثمان پاشا بنده
 باندہ لہوئی توبیلہ نقود و مجوہرات و باطلہ خلقاتی ضبط و تہر و بعدہ تہر ارباب ادارہ عیالہ صدورینہ منظر الیکن چاکر کینہ
 بااعمالشان چهار شینہ قضاستہ لدی لورود و برینطق اداہ سینه متوقای مشا اربابک چہار شینہ وہ خانہ سہہ اولیہ
 نقود و مجوہرات و كافة مخلقات موصلہ عثمان پاشا و متوقای مشا اربابک اوقالی عثمانک بلک نہ لدی و محرم اسرار و ادوی
 حرم کتخاسی اولی شہری محمد و مفتاح انعامی سلیم قولدی و سارہ معقولی و معرفت شرعہ مخلقات منکودہ تعداد و محرم
 معطلاتی تہ لدی قلیلہ تہر و دفتر اولیوب عید کتہرینہ دور و تسلیم اطفال نقود و مجوہرات و اموال و اشیای سارہ نازک
 دتہر رکہ بروجہ اتی ذکر و بیان احوال

ماہی زادہ خطیہ محرم	محمد خادری اوقالی خطیہ محرم	محمد خادری اوقالی خطیہ محرم	اسکادری محمد عزیزی اوقالی خطیہ محرم	دول الخیرات
مصحف شریف	مصحف شریف	مصحف شریف	مصحف شریف	دول الخیرات
جلد ۱	جلد ۱	جلد ۱	جلد ۱	جلد ۱
شفا شریف	برکوی شریف	آمنت شریف	تفسیر قرآن مجید	استخوانی
جلد ۱	جلد ۱	جلد ۱	جلد ۱	جلد ۱
قصص انبیا	مرآت کائنات	احمدیہ جہان	فضائل ولت عثمانیہ	آعتنامہ
جلد ۱	جلد ۱	جلد ۱	جلد ۱	جلد ۱
تدبیر جدید	طوطی نامہ	میار اذکار اربعہ	ادب و خصال	حلیہ سعادت
جلد ۱	جلد ۱	جلد ۱	جلد ۱	قطعہ
قرہ خورہ سان جلی	اولوی سلجوقی	ذوالفقار	سیم غافلہ	سیم غافلہ
جلد ۱	جلد ۱	جلد ۱	جلد ۱	جلد ۱
سیم غافلہ	شام کارگیلی	کار قیم	سیم غافلہ	سیم غافلہ
جلد ۱	جلد ۱	جلد ۱	جلد ۱	جلد ۱
بغداد کارگیلی	قولندہ صغیرہ الماسی	یشل مینالی التون	التون آدوزونہ	خورد الماس
جلد ۱	جلد ۱	جلد ۱	جلد ۱	جلد ۱
بغداد کارگیلی	قولندہ صغیرہ الماسی	یشل مینالی التون	التون آدوزونہ	خورد الماس
جلد ۱	جلد ۱	جلد ۱	جلد ۱	جلد ۱
بغداد کارگیلی	قولندہ صغیرہ الماسی	یشل مینالی التون	التون آدوزونہ	خورد الماس
جلد ۱	جلد ۱	جلد ۱	جلد ۱	جلد ۱

Belge 1: Trabzon Valisi Hazine dârzâde Süleyman Paşa'nın Muhallefât Defterinin İlk Sayfası. BOA. D.BŞM. MHF, nr. 13284/921

چامه‌کان اوطنه‌سنده موجود اولان مفروضات

الوان بیکه کاری مستهل	کوکز ابریشم صیقلی اچوقه	هکاری درونی تپه‌هاو اچوقه کهنه	بون ملو
درونی بون ملو	مستهل مقعد	مستهل صغیر کوشه	کیر صغیر
بهدیق	کیچ	شله‌سی	کیر
۱۸	۴	۴	۴

ترکان کاری کیر	پاقته بخره	نخاس کیر مستهل	جیدر نخاس	جیدر نخاس
جیدر کلیم	برده‌سی	نقار	کیر و صغیر	کیر و صغیر
۴	۴	۱	۴	۴

جیدر نخاس	جیدر نخاس	کهنه طاقلی قران	صاموزنه معلوم الحدود ملوک
بنی	کیر و صغیر	هنظر	کیر و صغیر
۴	۴	۱	۱

صاموزنه فالی جامع شریفی درونن ظهیر یاروبی صامون قلعه‌سی جیه خانه معرفت شرعله
وزن اولوب موضع و امانت و جوله حفظ اولمش اولان ادوان خریه ناک مقداری

او قوز سزعد افزیطه لی	رق عدد دشتین کیچه درونن	برکوفه درونن طرح
مطره دروننه معطره	مخلوط قورشون معطره	بھقاق طاشخ
بعدا لوزن	وستک بھقاق	بعدا لوزن
باروت سیاه	بعدا لوزن	۳۴
۶۶۷	۵۴۵	

۱۹

